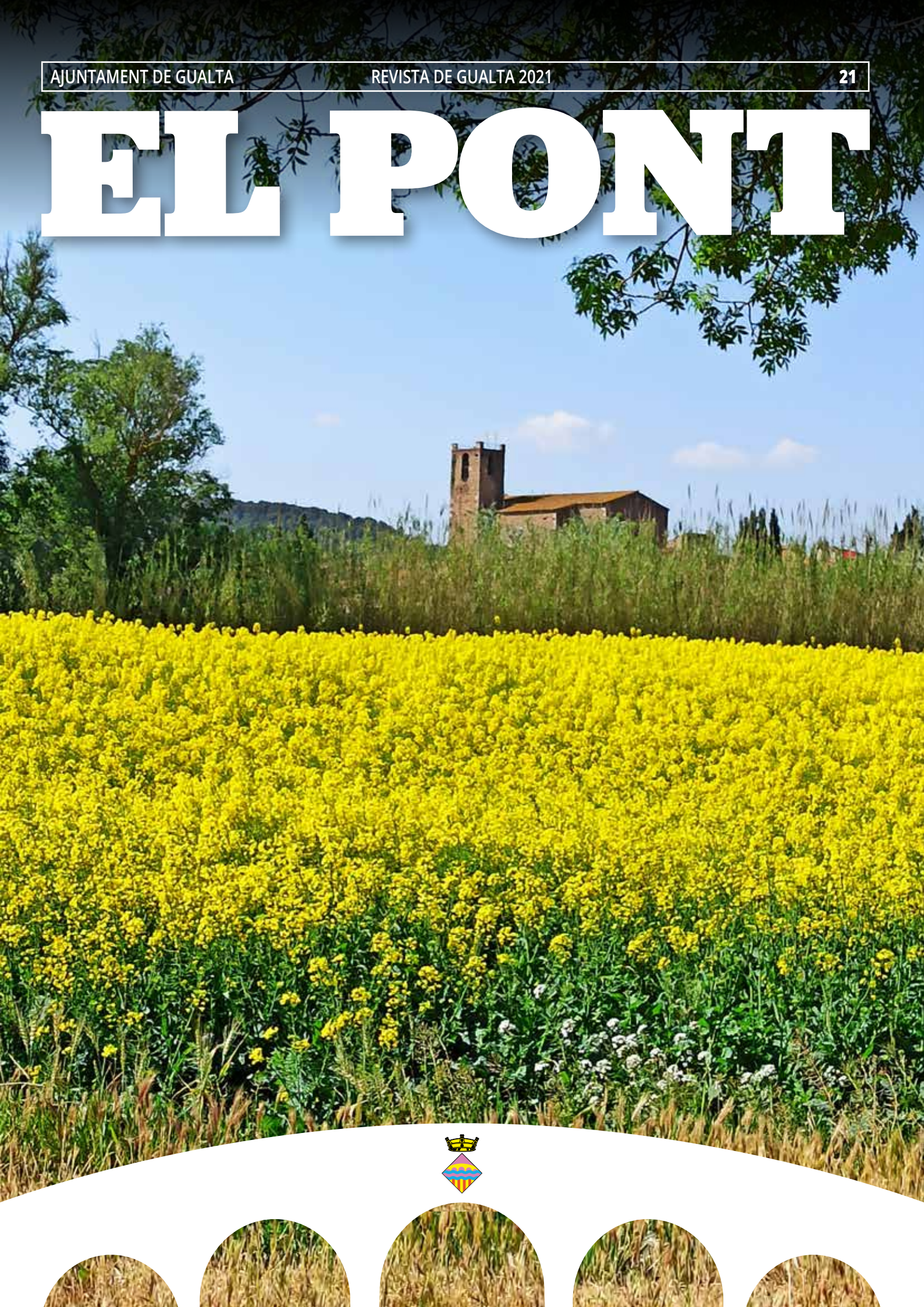

EL PONT

Dades d'interès

Horari ajuntament

Dilluns: tardes de 16h a 20h
De dimarts a divendres: matins de 10h a 14h
Tel: 972 75 88 80
Fax: 972 76 09 16
ajuntament@gualta.cat
www.gualta.cat

Tècnic Municipal

Dilluns alterns, a partir de les 18h (hores convingudes)
Consultori mèdic
Dijous: matí de 8h a 13:30h
Telèfon: 972 76 08 09

Servei de Podologia

Cada primer dimecres de mes (demanar hora a l'Ajuntament)
Tel: 972 75 88 80
ajuntament@gualta.cat

CAP Torroella de Montgrí

Carrer Doctor Molinas, s/n
Tel: 972 76 11 01

Consell Comarcal

Carrer Tarongers, 12 (Can Salamó)
La Bisbal d'Empordà
Tel: 972 64 23 10

Mossos d'Esquadra

Emergències: 112
Tel: 972 54 18 85

Bombers

Emergències: 112

Agbar

Avaries: 900 304 070
Emergències: 902 150 370
Atenció client: 934 953 540
Reclamacions: 900 405 070

Creu Roja

Torroella de Montgrí
Tel: 972 76 11 11

Índex

3 Salutació de l'alcalde

4 La gent de Gualta ens explica

16 Cultura

21 Esports

24 Esdeveniments

25 Festa Major 2020

28 Activitats

30 Informació Municipal

40 Salut

45 Medi Ambient

50 Contes i endevinalles

51 Memòria històrica

52 Trucs de l'àvia

54 Receptes de cuina

57 Activitats juliol i Festa Major 2021

Col·laboreu amb la revista

Si voleu fer-nos arribar suggeriments o escrits podeu fer-ho a través del correu electrònic revista@gualta.cat o bé, a través d'una carta a l'Ajuntament.

Moltes gràcies!

AJUNTAMENT DE
GUALTA

Diputació de Girona

Edita: Ajuntament de Gualta

Disseny i maquetació: Punts-Volats (www.puntsvolats.cat)

Fotografia de portada: Dolors Pareta "camps de colza, esclat de groc"

Redacció i coordinació periodística: Carme Molero, Gràcia Mascarreras, Dolors Pareta, Narcís Sens.

Col·laboradors: totes les veïnes i tots els veïns que amb les seves aportacions de textos i/o fotos han fet possible aquesta edició.

Impressió: Prims Quer Gràfiques

Dipòsit legal: GI-10562001

digital
impremta copy . papereria
www.digitalcopy.cat

EDITORIAL

Salutació de l'alcalde

Jaume Fontdevila Tarabal, alcalde de Gualta

Benvolgudes i benvolguts,

Per boca de la seva criatura més famosa, la Mafalda, el genial humorista gràfic Quino deia “pareu el món que vull baixar”. Malgrat que estic d'acord que el món necessita millorar, i molt, agafo el fil d'aquesta frase per parlar de la memòria col·lectiva o, més aviat, de la utilitat de la memòria avui dia. Tradicionalment es defineix la saviesa com aquell pòsit d'experiències passades que t'han de permetre adoptar decisions el més justes i equilibrades possibles. Per ser savi, doncs, cal tenir la memòria necessària per acumular aquest pòsit d'experiències. Avui dia, però, el món sembla que gira a una velocitat tal que impedeix que emmagatzemem cap mena d'experiència o, més aviat, que aquesta acumulació no serveix per a res. Atès que el món ni té previst aturar-se ni tampoc reduir la seva velocitat de gir, apunto l'opció, per intentar esdevenir més savis, que mirem enrere, que mirem què ha passat i per què; que fem memòria.

Repassant la salutació a la revista de l'any passat, m'adono que en podria transcriure gairebé fil per randa algun dels paràgrafs. Parlava d'un any marcat per la pandèmia de la COVID-19, esmentava que havien cessat els efectes de l'estat d'alarma però que, no obstant, calia ser prudents; i comunicava que, en ares d'aquesta prudència, no se celebrarien els sopars d'estiu i que es limitarien els actes de la Festa Major. Ha transcorregut un any des d'aleshores, l'estat d'alarma definitivament ha decaigut i ja no hem de fer servir la mascareta en espais públics, tret d'aglomeracions i on no es pugui mantenir la distància de seguretat de metre i mig amb la resta de persones. Reconec, tanmateix, que quan escrivia la salutació de l'any passat i deia el que deia, ho feia amb el convenciment que havíem encarat definitivament la sortida de la pandèmia i que la prudència era una crida d'alerta perquè no ens relaxéssim en excés en la situació del que anomenàvem desescalada, un terme del qual avui ja ni ens en recordem. Hi ha un fet diferencial que, espero, sigui determinant respecte de la situació en què ens trobàvem l'estiu de l'any passat: la vacunació d'una part important de la població, en especial de les persones més vulnerables. No obstant això,

i d'aquí ve la meua reflexió sobre la memòria col·lectiva, l'escenari general d'enguany és molt semblant, l'ambient que s'està respirant aquests dies s'assembla molt a l'optimisme general que es respirava fa un any i el comportament de les persones, també. Crec que necessitem creure que estem al final d'aquesta crisi, que hem de ser optimistes i no deixar decaure l'ànim, però també demano que recordem la situació viscuda aquesta última tardor i hivern, després de la situació anàloga del passat estiu. Les recents notícies sobre els contagis massius arran de viatges de final de curs o la imposició d'una variant més contagiosa del virus, afegit al fet que tampoc no hi ha seguretat absoluta sobre la cobertura temporal de les vacances, exigeix que fem memòria i que siguem prudents.

En les pàgines interiors de la present edició de la revista trobareu el programa de la Festa Major. No havent recuperat encara la plena normalitat, serà una Festa Major amb algunes limitacions però amb totes les garanties de seguretat i distància per a les persones assistents que les mesures establertes pel PROCICAT i el sentit comú imposin.

Acabo la salutació agraït a la Comissió de Festes i a totes les persones que, de forma voluntària i desinteressada, col·laboren en l'organització dels actes que al llarg de l'any es fan al municipi, així com a totes les persones que, amb el vostre treball i amb les vostres aportacions, heu fet possible que la revista “El Pont” arribi a la seva edició número 21. Moltes gràcies.

Que passem, tots plegats, un bon estiu i un bon any i que, ara sí, la sortida definitiva de la pandèmia esdevingui un fet cert.

Una forta abraçada.

LA GENT DE GUALTA ENS EXPLICA

Gualta, objectiu fotogràfic

Anna Espí i Santi Rovira

Mentre els ciutadans érem tancats a casa o sortíem amb precaució arran de la pandèmia, la natura seguia amb el seu cicle inexorable i anava canviant els colors i les textures com si estigués segura que tornarien els passejants, els pintors i els fotògrafs per a endur-se'n a casa un record en forma d'imatge. Per a recordar-nos-ho, el calendari penjat a la cuina ens deia que els racons de Gualta estaven esperant que hi tornéssim, i així ha estat.

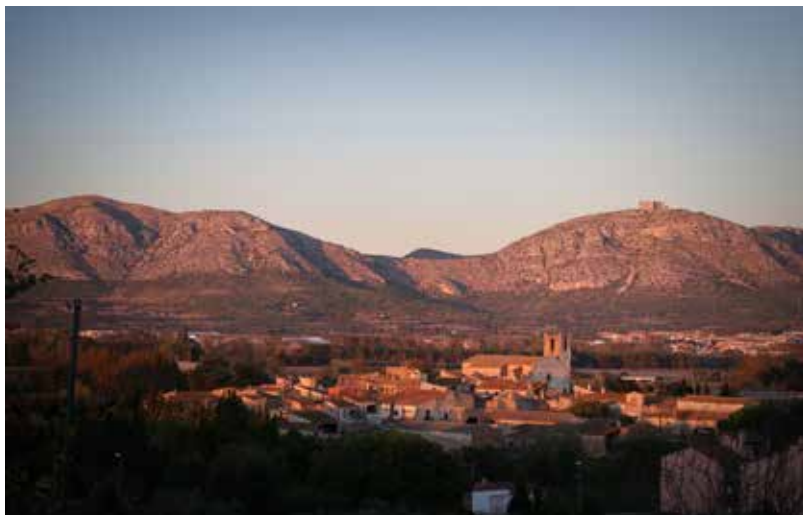

Foto: Anna Espí i Santi Rovira

Gualta torna a bategar, els grups reprenen les seves activitats musicals, físiques o culturals, i un d'aquests grups és el grup de Foto Torroella, que aquest any ens porta la seva darrera exposició col·lectiva de l'any 2020, titulada Analogies, i que serà els mesos de juliol i agost a l'espai expositiu de l'Ajuntament.

Aquesta associació, que ha complert 20 anys d'existència, camina de la mà d'un gualtenc, en Vicenç Rovira, i d'altres conciutadans de Gualta i

de diversos pobles del Baix i de l'Alt Empordà, que amb la seva dedicació aporten a aquest art la seva imaginació i interès per obrir-lo a noves experiències, com poden ser els vincles amb la poesia, l'escultura o les arts plàstiques.

Durant aquests vint anys, ha potenciat i promocionat la fotografia convocant beques biennals que han permès l'edició de llibres i l'exposició de les obres del fotògraf guanyador a diferents punts de l'Empordà;

alternativament, convoca el Festival Mirades, on són invitats a participar amb les seves obres fotogràfiques d'arreu de l'estat.

Realitzar una exposició col·lectiva és el fruit del treball conjunt dels seus membres durant l'any. Per a encara-la, es tria un tema o motiu que els inspire a combinar la força de la fotografia amb altres àmbits artístics, com pot ser la poesia, tot buscant una nova mirada sobre els conceptes o els objectes.

AJUNTAMENT DE
GUALTA

www.gualta.cat

tot per a la ramaderia
blayvet

Ctra. de Fontanilles s/n - 17257 - GUALTA

972 76 16 79

www.blayvet.com

LA GENT DE GUALTA ENS EXPLICA

L'origen de l'expressió

Dolors Pareta

Això és xauxa!

Això és xauxa!

Xauxa o la terra de xauxa és un indret imaginari d'abundància i plaers il·limitats.

El nom prové amb tota seguretat del poble peruà de Jauja, el qual fou identificat amb l'emplaçament on es trobaven les fabuloses riqueses descrites per Pizarro.

Es tracta d'una evocació universal a un paradís terrenal que, en el cas els Països Catalans, té els seus equivalents en llocs com Cucanya o la Gandòfia.

Aquesta evocació de tota mena de béns materials fa referència a una antiga "utopia material pagesa" —en paraules de Joaquim Capdevila, professor de la Universitat de Lleida—, que ha quedat recollida en forma de romançets de tradició oral, parlen d'elements diversos, però totes les narracions tenen en comú aquesta recreació d'una terra mítica.

A partir del segle XIX a aquests ideals de base agrària s'hi superposaran els plaers que ofereix la societat moderna i com a paradigma del món modern en sí, la gran ciutat.

Donar peixet!

Donar peixet!

Contràriament al que hom podria pensar, en aquest cas peixet no és un diminutiu de peix sinó que prové del verb péixer (del llatí pascere)

La interjecció "peixet" (forma arcaica de l'imperatiu de péixer: peix-et) s'usa com a exclamació per acompanyar cada cullerada amb què hom peix (o forneix d'aliment) un infant.

Tàctica de simular afavorir l'adversari.

"Amb totes aquelles facilitats li donava peixet perquè es confiés i així poder-lo enredar".

Anar a fer punyetes!

Anar a fer punyetes!

Les punyetes eren els punys de les camises dels magistrats i jutges, fetes de brodats i puntetes.

La confecció era una feina lenta i difícil, en què calia invertir-hi moltes hores.

Per això, quan diem a algú "vés a fer punyetes", és com si l'enviéssim a un lloc apartat perquè s'entretengui amb qualsevol cosa i deixi de molestar.

Més net que una patena!

Més net que una patena!

Quan ho diem ens referim al fet que està lluent, impol·lut... que és gairebé impossible que estigui més net del que ja està.

L'origen d'aquesta expressió el trobem en aquests platerets.

La seva forma és diferent en funció de l'època a la qual pertanyen: les més antigues tenen la forma de plats de grans dimensions i escàs fons, i porten els ornaments (pedres precioses) a les vores. La seva mida disminueix en l'època ogival, fent-se més planes.

Finalment, després del període plateresc desapareixen els ornaments i les patenes adquireixen la forma de platerets còncaus i llisos.

Aquest recipient ressalta entre tots els altres per la seva brillantor (solen estar elaborats amb algun metall precíós) donant una impressió de tremenda pulcritud; d'aquí l'expressió que ens acompanya.

Actualment són gairebé plans i de mida petita, on es deixen les hòsties consagrades durant la missa després de fraccionar-les.

LA GENT DE GUALTA ENS EXPLICA

La natura encara és viva

Així han arribat plagues i malalties, també, de les plantes

Josep Blay Coll

Vàrem començar el 2020 amb una “nova” malaltia per a la humanitat. Durant més d’un any hem tingut restringida la nostra mobilitat i contactes amb familiars i amics. Ha fet trontollar el nostre món occidental, aquest que li sembla que ho té tot controlat. Avui, si apareix una manifestació de vida, diferent de les conegudes, per una banda ha de tenir un culpable i per l’altra sembla que arribi l’apocalipsi.

Si ens ho mirem bé, l’arribada de la Covid-19 ens demostra que la natura encara és viva. Des que hi ha vida a la terra, tots els éssers (ja siguin plantes o animals) han anat canviant, s’han anat adaptant a les constants variacions del medi del nostre planeta, i s’ha respost amb noves adaptacions. Sovint, petites modificacions genètiques que els científics anomenen mutacions, s’han anat produint en els habitants del planeta. De manera més ràpida en formes de vida petites i microscòpiques i més lenta en les més grans. Els éssers vius, fins avui, tots estan destinats a la mort i aquest virus ha demostrat que no es tan fàcil matar la mort, tal com diuen José Luis Cordeiro i David Wood, el 2018, en el llibre *La muerte de la muerte*, en el qual preveuen que aquest fet es començarà a produir a partir de l’any 2045. Sortosament, aquesta vegada, la ciència ens ha ajudat a superar el que fa només 100 anys hauria estat un gran desastre: **ja tenim la vacuna.**

L’evolució humana

Gràcies a les mutacions la espècie humana s’ha anat adaptant al medi al llarg del temps. *L’Homo sapiens* actual

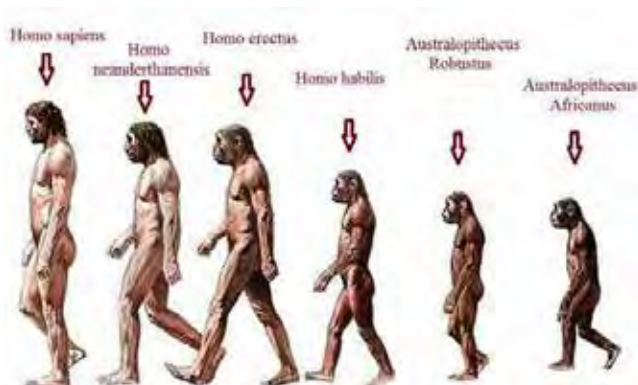
es genèticament diferent de *Homo habilis* que va existir fa dos milions d’anys. De ben segur que, si tornés a aparèixer, tindria dificultats per a sobreviure. Doncs el mateix fan tots els éssers vius: virus o bacteris, animals o vegetals, perjudicials o beneficiosos per a la nostra subsistència.

Així van sortint el que en diem les noves plagues i malalties que, en realitat, no són noves, sinó mutacions o canvis d’hàbit de les ja existents. No en tenim més de les que hi havia fa 200 anys (en què l’esperança de vida era de 34 anys a Europa i de 29 anys a la resta del món), però com que vivim molt més (83 anys de mitjana, actualment a Catalunya), tenim més temps de conèixer-les i que ens afectin; a més la investigació porta al descobriment de cada vegada més éssers vivents i, per descomptat, de les plagues i malalties que és el que més ens preocupa. Un antic professor meu deia: “les plagues i malalties d’un país són directament proporcionals al nombre d’investigadors”. No li faltava raó, a més investigació més descobriments. Abans la gent moria només per la voluntat de Déu.

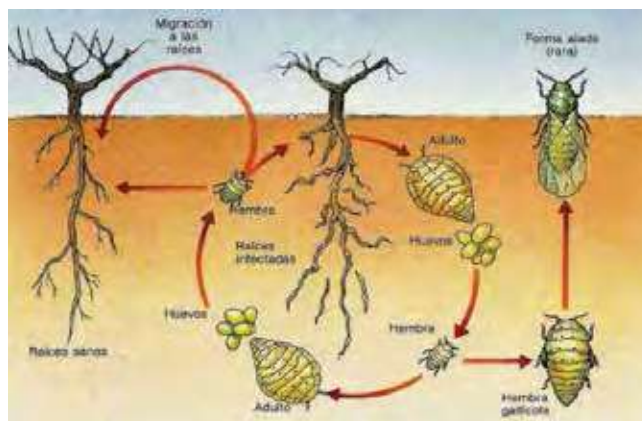
Tots aquests comportaments els tenim també en els nostres conreus, camp que més conec. Des que l’home va ser sedentari i va començar a conrear, han aparegut noves seleccions de conreus i amb elles “noves” plagues i malalties. Sovint procedents d’altres àrees del món, però també adaptacions al medi de les ja existents. De vegades, ocasionant grans desastres. Si bé la informació, sobre aquest sector, no és tan constant ni aclaparadora com quan afecta els humans. Us en comentaré algunes de les produïdes durant els darrers 150 anys, doncs el seu estudi, com a ciència, comença el segle XIX.

La Fil-loxera

Una de les plagues que causaren més estralls a Europa fou la Fil-loxera (*Viteus vitifoliae* o *Phylloxera vastatrix*). Insecte que, si bé els símptomes es veuen en forma de berrugues a les fulles, els danys importants són causats a les arrels, fins a provocar la mort de la planta. Va arribar a Europa l’any 1868, procedent d’EUA, en voler introduir una varietat de vinya resistent al fum (oïdi o cendrosa). Els ceps americans eren resistents a aquesta plaga, no els Europeus. Per això va començar a estendre’s i anar destruint bona part de les vinyes del continent. A Catalunya es detectà el primer focus a Sant Quirze de Colera l’any 1879. Van haver de passar quasi 30 anys per trobar la solució: utilitzar com a porta-empelts (sistema radicular) varietats de vinya americana. Sor-

L'evolució humana

Cicle de la Fil-loxera (imatge de Viveros Barber)

Danys produïts per la Fil-loxera a una fulla de cep

tosament, la plaga era menys virulenta en sols sorrencs, fet que permeté salvar varietats europees. Això fou la ruïna del sector, encara que, com quasi sempre, quedaren zones i rodals, poc o no afectats, que permeteren als propietaris vendre el raïm o el vi al preu que volien. D'aquí ve la dita: "aquest té una vinya", quan una persona guanya molts diners fent un treball molt rendible. Fins a partir de l'any 1930 no es pot considerar la plaga controlada.

L'escarabat de la patata

Una altra plaga que ens arribà d'Amèrica, fou l'escarabat de la patata o dorífora (*Leptinotarsa decemlineata*). És sabut que la patata (*solanum tuberosum*) va arribar a Europa amb el descobriment d'Amèrica, però no fou introduïda al continent fins a meitat del segle XVI. Iniciat el conreu a meitat del segle XVII i utilitzada de forma general,

Planta de patata atacada per larves (Foto J. Blay)

Adult de l'escarabat (Foto J. Blay)

com a aliment, fins a meitat del segle XIX, després d'un període de gran fam a alguns països d'Europa. La patata, originària de la zones andines, no té res a veure amb la produïda actualment (són també mutacions que s'han adaptat al medi). L'escarabat no vingué amb les primeres patates ni era plaga d'aquest conreu. Fou identificat per primera vegada a EEUU (Colorado) l'any 1824. Es trobaren alguns individus a Alemanya el 1876 i l'entrada important fou per Bordeus el 1921 i d'aquí a tot Europa, entrant a Espanya, per Girona, el 1935. Aquesta plaga, no era pròpia de la patata. Va passar que, en un moment donat, segurament per falta d'aliment, per algun canvi mediambiental, s'adaptà a ella i a d'altres de la mateixa espècie (albergínia, tomata...) causant veritables desastres en els seus inicis.

El Foc Bacterià

L'any 1883, un investigador dels EEUU descobreix el primer bacteri causant de malalties a les plantes: és el que anomenà Foc Bacterià (*Erwinia amylovora*), que ataca de forma especial als perers i, amb menys intensitat, les pomeres. Un cop instal·lat a una finca s'estén amb la rapidesa del foc (d'aquí el nom), causant la mort de les plantes. A Europa, es detectà per primera vegada a Anglaterra l'any 1957 i d'aquí s'estengué principalment al nord del continent. Semblava que només afectava zones fredes i humides, però no ha estat així, doncs a finals del segle XX ja va aparèixer a Lleida i l'Aragó i, el 2007, a Girona, al municipi de Bordils. En principi s'obligava a arrencar les plantacions i així erradicar els focus, cosa que, de moment, sembla que s'ha aconseguit a la província de Girona (amb poques plantacions de perers), però no a d'altres àrees a on s'ha hagut d'aprendre a conviure-hi, amb tractaments químics, dintre del possible, i higiene de la finca.

El Morrut de la palmera

Darrerament, qui no ha vist morir palmeres, quedant seques en pocs dies. El causant es l'escarabat anomenat el

Foc Bacterià a flors (Foto J. Blay)

Fruits i branques del perer amb Foc Bacterià (Foto DARP)

Palmera atacada per morrut (l'ull ja es mort) i escarabat adult (Fotos J. Blay)

morrut de la palmera (*Rhynchophorus ferrugineus*). Es va detectar per primera vegada a la península ibèrica l'any 1993, a Granada i d'aquí s'ha estès per tota la península. Destruïx bona part de les palmeres, de manera especial les canàries i les datileres (gènere *Phoenix*). Insecte, d'origen asiàtic, va arribar, probablement, amb plantes ornamentals d'altres països o simplement amb algun mitjà de transport habitual o turístic que portés l'adult. Crec que a Gualta ja no queda cap palmera viva, per culpa de la plaga.

Danys de Xilella a olivera (Foto J. Blay)

La Xilella

Darrerament els mitjans de comunicació han fet saber que a Itàlia hi ha una malaltia que mata les oliveres, les deixa seques en pocs dies; es un altre bacteri, l'anomenat Xylella (*Xylella fastidiosa*). S'identificà per primera vegada a Itàlia el 2016, però fou descobert als EEUU, a Califòrnia, el 1889. A Espanya ha arribat a les Balears i a algunes zones de la costa mediterrània. Es transmet d'una planta a l'altra per insectes xucladors de saba. Si bé s'ha trobat, principalment, en oliveres, pot atacar a moltes plantes, fins a causar-los la mort.

Capacitat d'adaptació

Fins aquí hem parlat de plagues i malalties de nova introducció a Europa, però tal com hem dit abans, igual que tots els ésser vius, adapten les seves necessitats al medi, sempre per poder sobreviure. A Girona tenim el cas del corc del préssec, arna oriental o Grafolita (*Cydia molesta*). Era fins fa poc plaga pròpia del préssec, però en anar desapareixent aquestes plantacions, ha atacat les pomes, el fruit més similar que ha tingut a l'abast. I això no passa únicament amb les plagues, sinó també amb els predadors d'aquestes, introduïts per combatre-les, convertint-se en alguns casos en plaga de les

Danys de Grafolita a préssec (Foto J. Blay)

plantes (com està passant amb el Nesidiocoris a Almeria).

El Bernat Marbrejat

Per últim, dintre d'aquesta petita exposició, la de més recent aparició es el Bernat marbrejat (*Halyomorpha halys*) aparegut a Girona l'any 2016, identificat a EEUU el 1855 i per primera vegada a Europa, a Suïssa, el 2007. D'origen asiàtic (Xina, Japó, Corea...) s'ha anat estenen a tot el món. A banda que és un insecte molest i desagradable (fa pudor, com la majoria de bernats), s'acumula a les cases, especialment a la tardor, buscant temperatura. Pot afectar la majoria de conreus, deformat i devaluant els fruits. Actualment el departament d'agricultura de la Generalitat està fent una forta campanya de prevenció, com va fer ja amb el Foc Bacterià i d'altres.

Natura viva

Com podem veure, en una natura viva hi ha moviments i modificacions de tots tipus. No vol dir que totes aquestes plagues i malalties hagin aparegut a partir del 1800 ni que EEUU les hagi disseminat (moltes identificades allà el segle XIX), sino que aquí comença l'era científica i la corresponent investigació. Abans tot això era causat per "voluntats divines" o conseqüència dels pe-

Bernat Marbrejat al despatx (Foto J. Blay)

Danys de Grafolita a poma (Foto J. Blay)

cats dels homes. Avui els investigadors troben i identifiquen cadascuna de les plagues i malalties. El periodisme se'n cuida de difondre-les, de vegades fins a esgotar-nos. Avui podríem dir completat, el que deia el meu vell professor: "les plagues i malalties d'un país son directament proporcionals al nombre d'investigadors i de periodistes".

Totes les plagues i malalties hagudes han suposat noves adaptacions al medi i aparicions de noves resistències: així hem sobreviscut durant molts anys. Avui, gracies a la ciència, a la medicina i a la tecnologia, s'han establert nous equilibris. Avui les vacunes per una banda i les seleccions genètiques (especialment en plantes), per una altra, fan que les superem molt més ràpid que abans, quan, per selecció natural, només quedaven els individus que havien adquirit resistència.

Mai res és igual que ahir i molt menys que fa 100 anys. L'home no pot fixar el món a la situació d'avui i a la seva voluntat. Hem d'admetre que la força de la natura modifica l'entorn i la vida: ha estat, és i serà.

Danys del Bernat a pomes (Foto J. Cabrafiga-IRTA)

LA GENT DE GUALTA ENS EXPLICA

Les Escoles: Menjar, beure i viure

Saraí Elid Figueroa i Joan Pujades

Vam arribar a Les Escoles amb ganes de tornar a donar vida a l'espai, el local social que abans havia estat l'escola de Gualta. Per a nosaltres, joves amb més o menys experiència, era un repte que vam assolir amb moltes ganes i amb moltes idees per desenvolupar-hi. Hi va haver una setmana (devia ser maig-juny de l'any passat) en la qual vam imaginar-nos com volíem que fos, què volíem que hi passés, va ser d'on va sortir el «menjar, beure i viure»

Què em fa sentir que estimo? Què em fa viure? Què em fa ser? Són un seguit de preguntes (algunes d'un poema) que tenia molt presents i que a l'hora de decidir quin seria el meu mitjà de vida (feina per a guanyar diners per poder viure) no podia obviar. Així doncs, com que no només el menjar i el beure ens fan viure, (i no només els diners), amb Les Escoles volia posar l'accent en allò que queda després del menjar i el beure, i després dels diners: el viure i no només el meu, també el nostre.

Així doncs, vam planificar la carta, els menjars i begudes que donaríem, els embotits de Can Planes, les fruites i verdures del Mas Pinell i de Can Patxei, el pa del flequer, els ous de la Mon i d'en Ferran... vam fer la lleixa per als llibres, vam posar el calaix de les cartes, la pissarra, el racó del parc i un 16 de juliol vam començar, decidits, el camí que ens ha dut fins avui.

Va començar el dia a dia, vam deixar-nos estar de filosofies (que no se'n viu)

Les Escoles, local social de Gualta

i va començar el nà-fent, el nari-nant: el cafè, el casino, el local social, el bar, el ser-hi. I hi som. En la mesura que hem pogut, hem fet d'altaveu de grups joves i no tant joves dels pobles veïns, hem fet recitals de poesia, presentacions de llibres, concerts... I mica en mica hem anat consolidant, al voltant de Les Escoles, un sentiment, una il·lusió, una família, perquè més enllà de la cervesa, els entrepans i els diners, només quedem nosaltres.

Només ens queda agrair-vos la bona acollida que Les Escoles està tenint, demanar disculpes als veïns, si algun cop hem pogut causar molèsties i convidar-vos a fer millor el viure.

Cuidem-nos, vivim!

Mas Sorrer

Tlf 677 45 88 54
www.massorrer.net
@massorrer

Gastronomia,
live music &
còctels.

CTRA. TORROELLA A PARLAVÀ 01.645.006 05 17257 GUALTA - GIRONA

COMIATS

Comiat a la Lluïsa

Josep Carbó

Nascuda a Ullastret, va ésser l'any 1947 quan en casar-se amb en Ricard Carbó (el noi de can Bruguera) va formar una família que la convertiria en mare, pagesa i "perruquera de Gualta". Mare tendre i afable, pagesa diligent, perruquera incansable.

Mai va oblidar "l'anar a casa" com deia ella, quan anava al seu poble natal.

Jubilada feliçment a Torroella va gaudir de la família, fins a poder apadrinar dues besnetes i un besnet.

Les vivències de l'estada a Gualta sempre la van acompanyar: la gent, el safareig, la bassa, la font, la Central, les botigues (Ca l'Agell, Can Muriscot i cal flequer), parar la fresca, l'anar a collir pomes, treballar l'hort, tafanejar pel carrer... i amb tot el que significava Gualta, era la paraula que il·luminava el seu rostre i l'omplia de records.

Descansa en pau Maria Lluïsa Coll i Casas.

REFRANY

Camina que caminaràs

Salvador Tarradas Ustrell

Com diu el refrany: «Com més gran et facis, més hauràs de caminar».

Sortir a córrer està sobrevalorat i les curses maratonianes, encara més. El mite dels 42 km ha causat moltes morts sobtades i prematures. En una batalla en què hi van participar 1.000 cavalls es fa difícil creure que no en quedés un per al missatger. El més plausible és que el soldat de Marató matés el cavall per sobreesforç i es veiés obligat a acabar el recorregut fins Atenes corrent. El cor dels humans i dels mamífers, en general -excepte el dels felins-, no està preparat per sotmetre's, sense risc, a grans esforços físics sostinguts. Els guepards, per exemple, poden córrer a 110 km/h, durant 500 metres gràcies a la peculiar anatomia coronària dels felins, que fa més resistents llurs estructures cardíaques a l'augment de la demanda d'oxigen (d'aquí les set vides dels gats). L'esport més econòmic i saludable que existeix és caminar. Re-llegeixo Joan Puig i Ferrer (Camins de França, 1934): «Quin gaudi més intens, caminar perquè sí, per gust, per voluntat. És una joia, un plaer, i pot esdevenir una passió...». També Thoreau, que ens deia que caminar és una activitat reflexiva i espiritual, encara que sigui del tot física.

AGRIJARDI

BRICOLATGE MASCOTES JARDINERIA AGRICULTURA

C. Freixes, 1 609 345 211 17133 Serra de Daró (Girona)

www.agrijardi.com

ELÈCTRIC-BICI MOTO 3E-

AMIGO 24

VEHICLES ELÈCTRICS
ECOLÒGICS I ECONÒMICS

Elèctric bici Moto
www.ebicimoto.cat
info@ebicimoto3e.es

Vicenç Bou, 9 Torroella de Montgrí
972 11 93 63 - 609 74 00 52

FANTIC e-broh AGRESTES BERICO e-bike IG-electric
BREMBO TUCANO Alcantara TUCANO EB3 MONTY JOMT

Manifest

Ariadna Maynau Galve

No puc més!
No podem més!

Avui tinc ganes de cridar i clamar justícia per a nosaltres.
Avui tenim ganes de cridar i clamar justícia per a nosaltres.

Fins aquí he arribat!
Fins aquí hem arribat!

Avui posaré fi a totes les pors i inquietuds que
em remouen per dintre.

Avui posarem fi a totes les pors i inquietuds que
ens remouen per dintre.

Em vull manifestar!
Ens volem manifestar!

S'ha acabat això de qüestionar-me
i de dubtar de mi mateixa.

S'ha acabat això de qüestionar-nos
i de dubtar de nosaltres mateixes.

Soc poderosa, valenta, lluitadora!
Som poderoses, valentes, lluitadores!

I aquí està el meu, el nostre manifest:

Quantes vegades ens hem qüestionat a nosaltres mateixes
o hem vacil·lat a l'hora de prendre una decisió pel que
pensaran, diran... o, simplement, per allò que creiem que és
millor o pitjor en funció del que ens ha imposat la societat.

Qui em/ens jutjarà?
Tu, ell, nosaltres, vosaltres, elles?
Molt pitjor:
JO, NOSALTRES.

Perquè és ben cert que el nostre pitjor enemic som nosaltres.

I aquí està la meva, la nostra reivindicació:

Qui va ser el cretí que va decidir que només servíem per a
una cosa o una altra? Encara no saps a què em refereixo?
Encara no saps a què ens referim? Parlo de la divergència
imposada entre ser mare o tenir èxit professional. Per què
haig/hem d'escollir entre una cosa o una altra?

És per això que, avui, jo/nosaltres reclamo i reclamem justícia.

Ja n'hi ha prou d'infravalorar-nos!
Ja n'hi ha prou d'obligar-me i d'obligar-nos a escollir!
Ja n'hi ha prou de remordiments!
N'estic tipa de sentir-me culpable!
N'estem fartes!

I aquí està la meva, la nostra protesta:

Quantes oportunitats "perdues" per estar embarassada,
per exemple? M'ha passat! Quants "no" perquè en una en-
trevista t'han preguntat si volies tenir fills? Ens ha passat! I
n'estem fartes, tipes, cansades i mil sinònims més.

Que professionalment em sento enrere? Per descomptat!
Que com a mare em sento deu passes per endavant? I tant!
Tanmateix, el que reclamo i reclamem és perquè ens hem
vist obligades a escollir. A la inversa, quantes dones han
posposat el fet de ser mare? Moltes. Quantes dones s'han
sentit malament per creure que ja és massa tard? I n'estem
fartes, tipes, cansades i mil sinònims més.

Vull fer fora la culpa!

Ja n'hi ha prou de sentir-me i sentir-nos jutjades!
Perquè JO i NOSALTRES podem ser grans mares i grans
professionals;
ahora,
a la vegada,
al mateix temps,
a l'uníson.

I aquí està el meu, el nostre manifest:

Entro a l'obscura habitació i observo, amb atenció,
el meu/nostre reflex a l'espill. Primer era petit,
insignificant, borrós...

Però estava/estàvem equivocades, no ens hi veïem:
ETS PERFECTA, SOM PERFECTES!

Triïs el que triïs;
tot i que, és ben cert que no hauríem d'haver de triar i que
moltes coses haurien de canviar.

I, per fi, una mica de llum. Ara em miro i em veig:
dependent, modista, professora, fornera, metgessa,
advocada, perruquera...

DONA. I MARE.

I, sobretot, TRIOMFADORES.

Com escurcem els noms en català?

Rossend Darnés

Mentre m'estava rumiant què havia d'escriure per a la revista El Pont d'enguany m'ha topat amb aquest article d'en Jordi Badia que respon a una qüestió que fa anys que em preocupa i de la qual he parlat privadament diverses vegades amb algunes persones. El català es degrada cada vegada més i ho té difícil per a sobreviure degut a la pressió del castellà i a la comoditat, la inconsciència i la deixadesa dels mateixos catalans que en una cosa tan propera i significativa com la manera d'anomenar-nos ho estem fent en castellà per un ús indegut de la pròpia llengua. Per això l'he recollit i us l'ofereixo per què pugueu informar-vos bé i a veure si en traiem les lliçons pràctiques que ens calen per actuar en coherència.

Jordi Badia i Pujol, 28.05.2021: Vilaweb

Si repasseu els noms de coneguts vostres, veureu que molts no fan servir l'original, aquell amb què els van inscriure quan van néixer, sinó un nom afectuós. Són els hipocorístics, que sovint han estat creats dins la família, de vegades han nascut al cercle d'amics i de vegades són producte d'una decisió personal.

Doncs bé, la manera tradicional de formar hipocorístics en català és per afèresi, és a dir, escapçant-ne les primeres síl·labes. De vegades, s'hi manté la lletra inicial i, doncs, hi ha una afèresi amb contracció; és el cas de Jep o Jan. I de vegades hi ha la reduplicació d'un so, com a Pep. També pot passar, en els noms masculins, que s'hi afegixi una o al final, probablement per influència del castellà, com Tino (Constantí) o

Ximo (Joaquim), en aquest cas, amb i ensordiment de la jota.

D'aquests hipocorístics, en tenim exemples coneguts, i de fa molts anys. Jacint Verdaguer, per exemple, era conegut per mossèn Cinto. I a Pompeu Gener, l'escriptor bohemí de la segona meitat del segle XIX, tothom li deia Peius. Afegim-hi encara Eugeni d'Ors, l'iniciador del Noucentisme, que signava les gloses amb el pseudònim Xènius.

Aquest recurs encara és ben viu. De personatges actuals que en fa ús, en podríem esmentar molts. Heus-ne ací una breu llista, per ordre alfabètic: la cantant Beth (Elisabeth) Rodergas, l'escriptor Biel (Gabriel) Mesquida, el futbolista Cesc (Francesc) Fàbregas, la periodista Coia (Misericòrdia) Bailesté, l'actor Fel (Rafael) Faixedas, la

professora Fina (Josefina) Birulés, l'escriptor Nani (Ignasi) Riera, l'entrenador Pep (Josep) Guardiola, el president Quim (Joaquim) Torra, l'expresident del Barça Sandro (Alexandre) Rosell, el cantant Tomeu (Bartomeu) Penya, la periodista Txell (Meritxell) Feixas, el periodista Vador (Salvador) Lladó, el cineasta Ventura (Bonaventura) Pons, l'escriptora Xesca (Francesca) Ensenyat, el cantant Xesco (Francesc) Boix (i el periodista Xesco Reverter), el president Ximo (Joaquim) Puig...

A més, en la literatura contemporània i actual, en trobem exemples a cabassos. Un dels més coneguts és la Mila (Camil·la), la protagonista de la gran *Solitud* de Caterina Albert (Víctor Català). O en Gori (Gregori), el mistaire revolucionari de *Revolta*, de Josep Pous i Pagès. I què me'n dieu d'en Tia-net (Sebastià), el nen savi de la *Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu? I encara, sense deixar aquest autor, també és hipocorístic Laia (Eulàlia), la protagonista de la seva tercera novel·la. La Pona (Josepona) és la masovera de l'*Escanyapobres* de Narcís Oller. La senyora Tuies (Gertrudis) és un personatge de La parada de Joaquim Ruyra, i Josep Pla en fa sortir una altra, la senyora Tuietes, al *Quadern gris*, que defineix amb gran mestratge: "una grassa alta i exuberant, una

Plaça Jaume I, 4 - 17121 Monells
Tel. 620 58 00 56
jpituoliver@gmail.com

R.P. REGALS, S.L.

C/ Roser, 6
17257 Torroella de Montgrí

mica guenya, de monyo vertical, de frases imperioses, contundents i definitives". Ció (Concepció) és un nom que trobem en moltes obres, com ara a *Pa negre* d'Emili Teixidor, o *Les veus del Pamano* de Jaume Cabré, o encara en aquesta narració ("La Ció") de Roc Casagran. Tòfol (Cristòfol) és un personatge de *L'agüelo pollastre*, de Josep Bernat i Baldoví. A *Sense la terra promesa*, d'Enric Valor, hi apareixen personatges amb hipocorístics, com ara Colau (Nicolau) i Voro (Salvador). El senyor Nofre (Onofre) és el jutge de pau d'*Els Jocs Florals de Canprosa*, de Santiago Rusiñol; i la Mei (Remei) és la protagonista de *Disset pianos*, de Ramon Solsona. A *Garbinada i ponent*, de Josep Vallverdú, hi trobem la Mundeta (Raimunda). La Xènia (Eugènia) és la protagonista de tres novel·les juvenils de Gemma Pasqual, que potser han contribuït a la revifalla d'aquest nom. Cento (Vicent) el trobem a *Tzoé*, d'Isabel-Clara Simó; i la senyoreta Dora (Teodora), a *La meitat de l'ànima*, de Carme Riera. Lina (Paulina) dóna títol al llibre infantil *Lina Panxolina i el quadern màgic*, de Mercè Climent. I Quelo (Miquel) és l'agutzil de *Les ratlles de la vida*, de Raquel Ricart. El caràcter popular dels hipocorístics ha deixat petja també en el nostre folclore. N'és un exemple el Tòfol Nano, el gegant doble del carnestoltes de Solsona.

També en trobem en els refranys, com ara "Viure a l'hostal de la Pona, tot Barcelona", que es diu dels qui viuen al carrer. O bé "La bugada de la Xesca, que si no la deixa neta, la deixa fresca", referit als qui no renten gaire bé la roba. O bé, encara, un de molt conegut: "Anar fent, com en Met (Jaume) de Ribes", aplicat als qui no són conscients de la realitat o bé als qui amaguen les pròpies desgràcies (de fet, una versió del refrany és "Acabar com el Met de Ribes, que se l'emportava l'aigua i anava fent"). I encara hauriem de parlar de cançons, com ara *L'estaca*, de Lluís Llach, i *L'empordà*, de Sopa de Cabra, totes dues amb un Ciset (Narcís). L'afèresi té tanta força en català que ha ultrapassat el camp dels noms de persona. En alguns llocs hi ha edificis amb noms escurçats mitjançant aquest sistema. És el cas del Conservatori de Manresa, conegut popularment pel Tori.

Lamentablement, no tot són flors i violes. Per imitació de castellà, tenim molts noms formats per apòcope, és a dir, escapçant les síl·labes finals. D'aquesta manera, veiem Eli, Fran, Meri, Cristo, Isa, Sebas, Cris, Salva, Marga, Gabri... en lloc de Bet (o Senda), Cesc, Txell, Tòfol, Bel, Tià, Tina, Vador, Lida, Biel...

Però ens en sortirem. M'ho fa pensar que un hipocorístic "a la castellana" tan escampat com Montse es comença a trobar que Rat li planta cara. I veig que moltes vegades canvis com aquests són fruit d'una reacció del mateix interessat. Ens en parla l'escriptora, periodista i correctora Bel Zaballa, que fa anys que va decidir de deixar de dir-se Isabel (o Isa). I sabeu qui l'hi va ajudar? En Folch i Torres. Llegiu-ho, llegiu-ho.

ELECTRICITAT · FONTANERIA
CALEFACCIÓ · AIRE CONDICIONAT
ENERGIA SOLAR · LEGIONEL·LA
GAS · TRACTAMENT D'AIGUA

Av. Francesc Macià, 9 · 17257 Torroella de Montgrí (Girona)
 Tel. 972 75 81 04 · info@crb2005.com

Tintoreria Montgrí

RENTAT EN SEC DRY CLEANING
 MANTES EDREDONS PELLIS CATIFES CORTINES
 americana pantaló vestit jaqueta abric
 faldilla jersei camisa brusa vestit de núvia

Psg. de Catalunya, 61 · 17257 · Torroella de Montgrí · Telf.: 972 75 80 71

LA GENT DE GUALTA ENS EXPLICA

Troia i els catalans

Salvador Tarradas Ustrell

Malgrat les interpretacions poètiques, líriques i polítiques que es puguin fer sobre el viatge de retorn al regne d'Ítaca d'Ulisses/Odisseu, després de la llarga guerra de Troia, els catalans no tenim res a veure amb Ítaca ni amb Ulisses.

Cinc-cents anys abans que els grecs foceus fundessin Empúries, per l'Empordà entraren diversos grups humans procedents de les costes del mar Negre -brevicis, frigis, tracis, ligurs- i també sards, que es barrejaren amb la població autòctona formant diverses poblacions iberes, com els Indiketes. Al segle IX aC. passaren els celtes que també van conviure amb els ibers. Els nostres avantpassats, doncs, van ser ibers, celtibers, per esdevenir finalment iber-romans. Mai no hem estat iber-grecs i la nostra llengua i cultura són d'arrel romana d'ençà de la segona romanització d'August, al segle I dC.

Arran del procés sobiranista, algú ens ha volgut penjar una llufa que no ens correspon. El nostre viatge cap a la independència, en tot cas, seria com el d'Enees líder troià que deixà una estela de cultura i civilització per allí on va passar; i no, d'odi venjatiu com Ulisses tornat a Ítaca.

Per entendre-ho tot plegat cal fer una revisió dels orígens de Troia, tenint molt en compte que ens endinsem en un terreny on sovint es barregen la història, la poesia, la mitologia i, àdhuc, les versions hollywoodianes.

En plena Edat del Bronze, Dardan, fugitiu procedent de Crotona, a la regió itàlica de Lucània es va embarcar amb un estol per trobar noves terres on establir-se més enllà de la mar Tirrena, esdevenint els primers emigrants europeus que van arribar al continent asiàtic. Inicialment, s'establiren a l'illa de Samotràcia, des d'on posteriorment van desembarcar en el nord-oest de la península d'Anatòlia, a la fèrtil plana regada per dos rius l'Escamandre (*Skamandros*) i el Simún (*Simoeis*), entre l'estret de Dardanels (*Helespont*) i el mont Ida. Aquesta regió, anomena-

da *Tèucra*, havia estat ocupada amb anterioritat per un altre assentament humà procedent de Creta, dirigit per Escamandre, el fill del qual, Teucro, ajudà Dardan a combatre els Bèbricis i el casà amb la seva filla Bateia. A la mort de Teucro, Dardan va fundar una ciutat al peu del mont Ida i l'anomenà Dardània, com el seu regne, estenent el seu poder sobre moltes nacions asiàtiques i també va assentar colònies a Tràcia i més enllà. Dardan i Bateia tingueren un fill, Erictoni que fou rei de Tèucra i Dardània. El seu germà Ilus fundà una petita ciutat en el mont Ate que s'anomenà Ilium (*Ilion*) Tros, va succeir el seu pare Erictoni i va anomenar Troia la ciutat del mont Ate i Tròade tot el territori. Un altre Ilus, fill de Tros, va tenir dos fills Laomedont i Temista, que es va casar, aquesta, amb el rei de Frígia, Capys, i fou la mare d'Anquises, pare d'Enees, introduint d'aquesta manera la branca frígia dels dardanians. Laomedont va emprendre la tasca de construir les famoses muralles de Troia, però no va poder evitar el saqueig i destrucció de la ciutat per part d'Hèrcules, per haver enganyat els deus, segons la mitologia; el més plausible és que es tractés d'un atac exterior propiciat per una revolta popular. Ell i tots els seus fills, excepte Príam (Podarces) van morir en el saqueig de la ciutat. Príam, nomenat rei de Troia, reconstruí la ciutat sobre les seves ruïnes. Va tenir dinou fill legítims, els més famosos dels quals foren Hector, Cassandra, Helè, Troilus (la tragèdia de Shakespeare, *Troilus i Crèssida*), Deifobe, Polidor i el menor, Paris.

La situació de Troia en una fèrtil planícia a les portes de l'*Helespont* la convertia en el centre principal del comerç entre est i oest, a la baixa Edat del Bronze, essent per aquest motiu objecte de nombrosos atacs per part

dels grecs, cretencs i frigis, al llarg de la seva història. Les prospeccions arqueològiques recents han posat de manifest que hi ha hagut nou ciutats a Troia, que van ser bastides una sobre les ruïnes de l'altra. La Troia de la *Ilíada* i l'*Odissea* d'Homer; i l'*Eneida* de Virgili, correspon a la sisena de les ciutats que van existir en el turó d'Ate (avui de Hisarlik, pertanyent a Turquia).

La guerra de Troia va tenir lloc aproximadament 1.200 anys aC. Homer, pare de la literatura occidental, ens explica que la causa de la guerra fou la fuga d'Helena -reina d'Esparta i dona de Menelau-, amb Paris (Alexandre), fill del rei Príam de Troia. Tanmateix, cal tenir en compte que aquesta és la versió poètica que ens parla d'una guerra per amor; però, res més lluny de la realitat. Com totes les guerres, la causa principal fou geopolítica i econòmica. L'afronta feta a Menelau va ser un pretext. Les causes reals de la guerra van ser les següents:

Després d'uns quants anys de regnat tranquil i prudent, Príam va recuperar el poder i la riquesa de Troia i amb els regnes veïns va constituir una confederació d'estats i nacions aliades.

Un canvi climàtic va refredar les aigües de la Mediterrània comportant aquest fet una disminució important de l'evaporació i, com a conseqüència, es produïren 300 anys de sequera intermitent amb epidèmies globals de fam. Egipte, gràcies al Nil, abastia de cereals tota la costa de Fenícia, Palestina i el decadent regne dels Hittites; mentre Troia produïa gra en abundància a les fèrtils i ben regades planures de la Tròade, podent abastir totes les ciutats aliades veïnes. Ultra la fam, una altra epidèmia, la pesta, estava fent estralls a Esparta, estenent-se per tot el Peloponès. Homer ens explica que en el desè i definitiu any de la guerra, la pesta havia arribat a l'exèrcit aqueu (*La Ilíada*, llibre I, 35-81)

La ciutat de Troia estava estratègicament situada arran del mar (molt més que avui dia) i dominava el pas de l'estret de Dardanels on controlava el comerç naval d'or, argent, estany, coure, cinabri, fustes, teles, oli, vi, cereals, ambre i Jade de Xina. Tots els vaixells havien de pagar una taxa proporcional a les mercaderies que transportaven. Això representava una rivalitat comercial important i Grècia aspirava a monopolitzar aquest control de la navegació comercial per part d'una ciutat grega, Myrina, a l'illa de Lemnos, situada davant de la costa troiana. Si queia Troia, Grècia -especialment Atenes-, tindria el domini de totes les rutes del comerç de l'est, incloent-hi el control del comerç del mar Negre, sobretot, pel que feia al gra barat, que tant havien de menester.

Després de la destrucció de la important ciutat de Cnossos, la cultura minoica i la pau cretenca es van pràcticament extingir. Estava en joc l'hegemonia marítima a tota la Mediterrània oriental, que, fins aleshores, havien liderat els Pobles del Mar, de Creta. L'existència d'una potent confederació troiana de nacions, suposava un potent obstacle a les ambicions mercantils de Grècia i a les seves aspiracions de domini territorial de l'Àsia Menor. La guerra de Troia no fou una guerra dels aqueus (aliats grecs) contra una ciutat, sinó que fou una guerra entre els aliats grecs contra una confederació d'estats i nacions liderada per Troia. En rigor, fou el primer enfrontament de la història entre dues potències d'Europa i Àsia. Com ens diu Homer, es combatia des del riu Simún, al nord, fins al riu Xanthos, al sud, a les terres de Lícia.

La guerra de Troia anava dirigida a la ciutat i els seus aliats i proveïdors. Va ser una guerra de desgast amb la intenció d'esgotar els recursos de Troia anul·lant el tràfic comercial. Durant nou anys es van dedicar els aqueus a fer incursions de saqueig i destrucció de tots els aliats de Troia, inclosos Tra-

Maqueta de Troia (Foto Vikipèdia)

cis, Paflagonians, Misians, Licians, Rodians, Galicians, Lidians Capadocians, Frigis, Bitínis, Pisídians i Cilícis. Gairebé totes les ciutats de la costa d'Anatòlia van ser preses i saquejades: Dardània, Lesbos, Focea, Colofó, Esmirna, Clazomena, Cime, Aegiale, Tenos, Adramiti i moltes altres; tan sols van resistir Sestos i Abidos. El mar Egeu, durant aquests anys, era un continu anar i venir de vaixells atapeïts de gra fins les bancades, per alimentar els famolencs grecs. En arribar el desè any de la guerra, els grecs van deixar d'hostilitzar la costa d'Àsia Menor i van concentrar totes les seves forces en el setge de l'afeblida Troia, que finalment va caure i va ser destruïda.

A l'*Eneida* de Virgili l'heroi semidéu Enees explica a la reina Dido de Cartag com conduí els supervivents de Troia a un llarg i profitós exili iniciant-se un llarg viatge en el que anaren deixant un rastre de cultura i civilització per allí on passaren. Enees era bàsicament una bona persona i aquesta afirmació la corroboren els següents fets: sempre cofat amb el barret frigi i portant el seu pare invàlid, Anquises, a col·libé, fundà la ciutat d'Aineia a Tràcia. En morir la seva anciana dida, li dedicà una ciutat, Gaeta. Al seu pilot, la ciutat de Palimuro. Misseno dedicada al seu carreter. També fundà a Sicília la ciutat i el temple de Sagesta, en honor del seu pare

Anquises que hi morí. Antenor, el seu cosí, fundà Padua. Seguí erigint temples, monuments i escultures, fins arribar a l'Adriàtic, a la costa del Laci on s'establiren definitivament i on Enees es casà amb Lavínia, de l'estirp llatina.

La ciutat de Roma fou fundada el 753 aC pels germans troians -descendents d'Enees-, Ròmul i Rem, que també fundaren el senat i foren els primers reis de Roma, fins que el poble abolí la monarquia el 510 aC instaurant-se la república i començant l'imperi romà. D'aquesta manera es tanca el cercle històric amb el retorn dels troians al lloc d'on havien partit els seus avantpassats, provinents de la península itàlica. Ulisses, també tanca el cercle retornant al lloc d'on va partir vint anys abans. El viatge a Ítaca no és un objectiu lineal, com alguns han volgut interpretar, sinó un tancament del cercle imposat per la guerra de Troia.

La segona onada de romanització que va incloure tot el nord-est d'Hispania i la Gal·lia meridional, ens va portar la llengua i la cultura als catalans i occitans. També vàrem heretar la barretina catalana, reminiscència del barret frigi que caracteritzava els troians d'Enees i que s'ha convertit en el símbol del republicanisme i la llibertat, també a Provença, Sicília, Sardenya, Còrsega i Nàpols.

CINEMA

Cinema: art i/o entreteniment

David Granato

Ha passat un any des de l'anterior article de reflexió de cinema i humanitat. La pandèmia ha seguit tot aquest temps modificant la nostra vida, tot just ara veiem que tot, finalment, pot estar passant i podrem tornar a un escenari semblant al de febrer de 2020... ara però, viurem la nostra fragilitat en un món on ara sí som conscients que la mare natura ens està alertant, ja sigui a nivell meteorològic o biològic, que em abusat (i abuser) tant d'ella que el tron on l'home manipulava fins ara els fils de l'esdevenir del planeta estan a punt de trencar-se. Què puc fer jo? Tu? ... potser: res?... també diuen que petits gestos canvien mons i que les ales d'una papallona poden crear tempestes a l'altre banda del planeta, però nosaltres que vivim –oh joia!- a la banda més afavorida del planeta, renunciarem al cotxe? El canviarem per un de nou quan se'ns espatlli? al mòbil, a Internet, a no passar fred a l'hivern ni calor a l'estiu...? renunciarem a viatjar Low Cost -com ara els anuncis ens estan cridant a fer-ho-... renunciem que no farem i que ens aboquen a aquesta contradicció on vivim, sense sortida. Reflexió que no podem deixar de fer-nos.

Però parlem de cinema.

A priori sabem que el cinema està considerat el setè art o això és el que tenim establert quan aquesta expressió fou introduïda per Ricciotto Canudo el 1914, el qual definí el cinema com «l'art plàstica en moviment que compendia totes les arts». Mai com ara els humans hem consumit tantes imatges, pel·lícules, sèries, vídeos de teatre, òpera a Youtube, curtmetratges, documentals... Som a l'era de la imatge: concentrats hores i hores davant d'una pantalla d'ordinador, tablet, mòbil... més encara durant el confinament. Segurament alguns, potser molts, també hem llegit, però el poder, per la seva senzillesa, de donar un clic al play, transportant-te a llocs llunyans, explicant-te històries, música, imatges,... és incommensurable davant del llibre. Podem ser passius quan mirem una pel·lícula –sempre i quan estiguem davant d'una de bona, no arribarem a copsar res del seu missatge, la seva essència – quedar-nos badant només amb l'embotall, fruit de la seva bellesa buida, del Like actual i gaudir només

de si em fa riure, patir, avorrir, angoixar... les arts escèniques: dansa, música, teatre, cinema, tenen això, poden ser producte passiu de consum, entreteniment de masses. Per veure una obra de teatre seus a la butaca de la sala, o ara a casa teva i tot et ve donat, que tu siguis passiu és el més fàcil –si fóssim actius i anéssim a percebre perquè l'actriu/actor diu allò i com ho diu i com actuen les llums,... tot prendria una altra dimensió. Les altres arts per gaudir-les sí que requereixen que siguem actius: no és possible llegir un llibre i gaudir si no activem la part racional i imaginativa del cervell. No ens pot arribar el missatge, si no ens imaginem el que l'autor/a ens ha volgut dir... si no fem l'esforç de... Esforç, paraula clau. Esforç davant la curiositat, per gaudir d'allò que tenim davant, de l'expressió artística.

Vivim en una societat de consum, i l'ésser humà des de les albers del temps ha sentit la necessitat d'entretenir-se amb les obres dels i de les creadores: poetesses, escultors, arquitectes, músics... l'art com a

Cartell de *Ulysses' Gaze*

consum de masses és una indústria més i el cinema és una de les indústries més lucratives.

És l'entreteniment contrari a l'art... no té perquè ser així... de fet la imatge de l'artista i la seva creació està molt contaminada del romanticisme idealista del segle XIX. L'art, el cinema, la literatura, etc. vénen plens de manierismes, modes, consum immediat; però si ens fan riure, plorar, pensar, ja tenen la seva raó de ser. Que aquestes esdevinguin obres d'art per a gaudi de generacions futures dependrà de si han sabut transcendir el Like buit de les xarxes socials a quelcom universal.

Avui no he parlat de cap pel·lícula en concret, però com a mostra de cinema alternatiu més enllà del pur entreteniment, us recomano una pel·lícula del 1995 de Theo Angelopoulos: *La mirada d'Ulisses*, fotografia, guió, actors/trius i la seva música hipnòtica de la compositora grega Eleni Karaindrou.

Recomanacions literàries

Equip de la Llibreria El Cucut

Mira dins!

Autores: Àngels Navarro

i Teresa Ballón

Editorial: Combel

Per fer les delícies dels més petits de la casa, res millor que un llibre com el que us presentem, ple de pestanyes, de racons i detalls. Segur que aconseguireu “gastar” les pàgines.

El robot del bosc

Autors: Jaume Copons

i Bibiana Fortuny

Editorial: Combel

Amb lletra de pal i format similar al còmic, les aventures de Bitmax & Co ja han conquerit els primers lectors. Amistat, valors i humor, ben lligat per a la parella creadora de la famosa col·lecció Agus i els Monstres, Copons & Fortuny.

La rebel·lió de les noies

Autora: Gemma Lienas

Il·lustradora: Laura Caldentey

Editorial: Estrella Polar

És molt important conèixer el passat per entendre el present. Les noies ara saben que tenen exactament els mateixos drets que els nois, però no sempre ha estat així. La Gemma Lienas ens explica, en aquest interessant llibre, quines han estat les dones que han plantat cara al sistema injust i que han ajudat a millorar la igualtat entre els dos gèneres.

Explica-m'ho tot

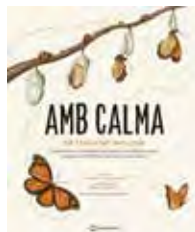
Autora: Katharina von der Gathen

Il·lustracions: Anke Kuhl

Editorial: Takatuka

Després de l'èxit del primer llibre Explica-m'ho, la sexòloga especialitzada en ensenyament escolar, Katharina von der Gathen, recull en aquest volum més preguntes dels alumnes de primària i ens ofereix les respostes amb un vocabulari simpàtic i elegant.

Tindreu resposta per a totes les preguntes “delicades” respecte al sexe.

Amb calma

Autora: Rachel Williams

Il·lustracions: Freya Hartas

Editorial: Flamboyant

Aquest és un dels llibres més bonics editats aquest any. Adequat per a totes les edats, el llibre il·lustra pas a pas cinquanta fets de la natura que mereixen la nostra atenció. Un passeig pel camp i una reflexió sobre la capacitat de meravellar-nos.

Sense connexió.

Autor: Jaume Monsó

Editorial: Sembra llibres

Escrita amb missatges de WhatsApp, Twitter i Instagram, Sense connexió ens presenta la Carmen, una adolescent que ha de canviar d'institut a la meitat del curs escolar i pateix les burles de les Queens. Enyora les amigues de tota la vida, però haurà de trobar la manera de mantenir-se ferma. El llibre porta “banda sonora” incorporada, amb codis QR per escoltar les cançons preferides de la Carmen.

Un món sense l'Oriol Gante

Autora: M. Mercè Cuartiella

Editorial: Rosa dels Vents

M. Mercè Cuartiella va guanyar el Premi Llibreter 2012 amb la novel·la Germans, gairebé bessons (una obra que no us podeu perdre) i després de reculls de contes i dues novel·les més, ha publicat Un món sense l'Oriol Gante.

Què passa amb els familiars de l'Oriol Gante, quan ell mor en un accident de trànsit amb només quaranta-quatre anys? La dona amb qui estava a punt de casar-se, l'exdona, la filla, els pares, els amics... Quin efecte dominó provoca la mort d'un home massa jove per morir?

Sigui quina sigui l'obra que trieu, llegiu la M. Mercè Cuartiella!

POESIA

Joan Pujades Coll

“em faig camins sense sortida
per no tenir escapadòria”

m’he dit content
i no recordo on em trobava
t’he vist rient
i t’he dit que m’hi quedava

fins i tot quan
més cridèria
remor confusa
més perdut
podria estar
és quan em giro
i tot va bé, va
com el martell
del campanar
estic tranquil
si et tinc a mà

des d’aquí
és des d’on
més bé jot
podria veure
collir flors
i de les espines
fer-ne sopes
que ens treguessin
tantes pors

ARTS PLÀSTIQUES

Arts plàstiques

Dolors Pareta

Salvador Tarradas

Lluís Casadellà

Posta de sol als arrossars de Pals amb el Montgrí de fons. La Vila de Torroella i el poble d'Ullà rebent els darrers raigs de sol.

M. Àngels Trincado

Jordi Cruset

MÚSICA

Música i post-covid

David Granato

Homenatge a Joan Vinyoli

Festival Ítaca

Recordo una (n'hi ha forces) de les frases recurrents durant els confinaments que ens ha tocat viure: sort de la música i els músics per alleugerir aquests moments... músics en streaming, als balcons, pàgines web de teatres d'òpera, festivals, auditoris, gratuïts per alleugerir el tancament. Tot fantàstic! La música al servei de la societat per poder superar i no defallir en el silenci, en la soledat o la pressió de les quatre parets *sine die*, amb les persones més properes.

Conec uns quants companys i companyes músics que hi van participar, es van engrescar en aquesta resiliència social, que es va transmetre com una febre de positivitat: resistirem, deien molts (com si l'ésser humà no es caracteritzés precisament per això, per ser una espècie altament invasora i resistent). Aplaudir els sanitaris a les vuit del vespre i a dos quarts treure l'instrument al balcó i tocar i cantar el "Vinceró" de la Turandot de Puccini, o Txarango, que sempre anima. Van passar els mesos. La resiliència es va convertir en nervis, avorriment i desesper per sortir. Cap concert, cap festa major. Quan a l'estiu semblava que tot tímidament es començava a obrir, els concerts amb mesures covid, no permetien als pocs músics privilegiats de tornar a tocar amb públic, necessitat de sentir concerts en directe, de tenir un aforament que pogués permetre una recaptació digna per a intèrprets, tècnics de so, de llum, tècnics de sala... taquilles inverses, tants per cents de les consumicions: el "més val això que quedar-se a casa" o "més val això que

una pedra" es van fer habituals entre els músics professionals.

Quants companys i companyes han patit les condicions precàries que tenim en aquest país els artistes. Abans de la pandèmia mentre fèiem els "Bolos" anàvem passant arrufant el nas, perquè ja notàvem que si miraves al fons veies que no hi havia xarxa, però podíem anar pagant la hipoteca. Quan ens vam tancar, vam ser conscients de la magnitud de la tragèdia i com actors, actrius, ballarins, ballarines, tècnics d'espectacles, músics, etc. mendicàvem i ens planyíem amb una mà al davant i l'altra al darrere. Més al nord vam veure que l'art i en aquest cas la música, més enllà de paraules buides sense fons, sí era considerada un bé necessari per a la societat i es feia un alt esforç per mantenir-la. Aquí? Dos ajuts de 750 euros: 2/3 mesos de lloguer o hipoteca, i no ens queixéssim. Jo, particularment, he estat privilegiat, concerts perduts? Molts, massa, però feina n'he anat tenint: classes, direcció coral... però he vist caure escoles de música, projectes, il·lusions, sales on es

programaven concerts i sobretot molts professionals patint molt.

Un any i mig després: a partir d'ara tot pot canviar?! Espere-m'ho. Vacunacions, recessió de la pandèmia. Sí, moltes veus científiques segueixen alertant que hem de tenir precaució, però ja s'anuncien les temporades musicals de 2021-22, els festivals de música presenten els seus cartells d'estiu, les festes majors sembla que tornaran a les viles i tot el món artístic desitja sortir i oblidar-se del malson, però la ferida és profunda i hem de veure i plànyer els que es van quedar pel camí.

El que voldria desitjar és que per a un país que vol ser lliure (i esperem, ho sigui aviat) aprenguéssim dels errors, ens creguéssim realment què necessària és la música, les tradicions populars i l'art en general, començant per l'ensenyament i acabant amb els professionals, cuidant des de les escoles, administracions, el Govern, les institucions, les fundacions, els mecenes, la cultura com a riquesa per a un poble.

Què recomano sentir ara en aquesta època sembla de post-pandèmia? Aneu als concerts, ajudareu i gaudireu de la música en directe, ballem amb les orquestres a la festa major, vivim de nou i reforcem els artistes per tornar a enfortir una cultura, la nostra, que forma part de l'essència del nostre país.

MARXA NÒRDICA

Xarxa d'itineraris saludables en temps de covid

Joan Carles Mora

Ha estat un any molt dur per a tots i totes, i la pandèmia que encara patim ens està deixant molt tocats. Gairebé totes les persones, hem viscut situacions properes de la malaltia i fins i tot la mort de persones estimades, però segur que entre tots ens en sortirem.

Els dilluns de marxa nòrdica a Gualta pels itineraris de les xarxes saludables, ha volgut posar el seu granet de sorra per pal·liar la pandèmia el millor possible. Tot i que, durant el confinament, no vàrem poder fer les dinamitzacions, d'igual manera que la resta d'activitats, des de Dipsalut i l'equip d'Urban Salut, vàrem editar uns vídeos per poder-vos mantenir en forma i amb la moral alta fent exercici físic a casa, individualment, per parelles o amb material casolà que tinguéssiu a mà, per poder-los fer a qualsevol racó de la casa.

Us animem a gaudir dels dilluns saludables per a la natura

Si alguna cosa ens ha ensenyat el confinament, és a intentar gaudir millor de l'espai exterior i la natura. Aquí és on la marxa nòrdica dels dilluns a la tarda pren sentit, on malgrat totes les pors i dificultats pel contagi, s'ha pogut dur a terme una activitat sense risc i segura i a l'aire lliure.

prendre la temperatura ni posar alcohol hidroalcohòlic.

Seguirem fent les dinamitzacions com cada dilluns, seguint les recomanacions que ens marca el Procicat, seguint l'evolució de la pandèmia, que esperem que millori i puguem tornar a una certa normalitat, tot passant una estona fent

Un cop passat el confinament total, en ser una activitat a l'aire lliure, vàrem poder reiniciar les dinamitzacions i sortides durant els dilluns ràpidament, i poder donar una alternativa a les persones per fer salut a l'exterior, això sí, amb un grup reduït de sis persones, amb l'obligatorietat de dur mascareta sempre, prenent la temperatura als usuaris, rentant les mans amb alcohol hidroalcohòlic i fent la sortida amb distància de seguretat entre els usuaris.

Un cop passat el primer període dur de dinamitzacions, principis del mes de març d'enguany, amb grups màxims de cinc usuaris, vàrem poder augmentar a deu usuaris els grups per poder gaudir de les sortides amb més colla, però no ha estat fins el mes de juny, que podem fer grups de fins a quinze persones. Tanmateix les mesures de seguretat no són tan restrictives, ja podem sortir sense mascareta sempre que deixem la distància de seguretat pertinent i no cal

salut a l'aire lliure i en companyia, gaudint del nostre territori i aportant el nostre granet de sorra a la sociabilitat del municipi.

Us animem a gaudir dels dilluns saludables per a la natura amb seguretat i encarant l'estiu amb sortides agradables per l'entorn tant especial i màgic que tenim.

PÀDEL

Pàdel a Gualta

GC Sports

El Centre de Tecnificació de Pàdel GC SPORTS és projecte ambiciós iniciat fa anys per un club de pàdel que gestiona l'empresa GC SPORTS&EVENTS S.L amb una experiència de més de 10 anys gestionant diferents clubs de pàdel i on un del seus associats (Gerard Company) ha estat el número 23 del rànquing mundial al circuit World Padel Tour.

El nostre club disposa actualment de 4 pistes de pàdel, de darrera generació i amb les catifes més valorades del mercat.

També disposem de vestuaris, zona infantil, un camp de futbol, una zona chill-out i una zona de pàrquing.

Els serveis que oferim són:

- ✓ Lloguer de pistes
- ✓ Grup de Tecnificació i competició de pàdel
- ✓ Escola de pàdel d'adults
- ✓ Escola de pàdel infantil
- ✓ Casal de Setmana Santa i estiu
- ✓ Classes particulars
- ✓ Material Esportiu

I tot l'assessorament d'un equip professional i dinàmic que fa que els seus socis i clients tinguin sempre els millors consells i la millor formació possible.

Instal·lacions del Centre de Tecnificació de Pàdel GC SPORTS

FERRETERIA
BATLLE

Pintura Bricolatge Parament

Plaça de l'Església, 10
17258 L'Estartit
Tel. 972 750 351

Avda. Francesc Macià 10-12
Pol. Ind. Ctra L'Estartit
17257 Torroella de Montgrí
Tel. 972 755 561

www.ferreteriabatlle.com
info@ferreteriabatlle.com

PITCH AND PUTT

Pitch and Putt a Gualta

Pitch & Putt

Després d'un any per oblidar, amb l'esport del Pitch & Putt sobrevivint a batzegades, han tornat les competicions i d'aquesta manera la vida i el sol al nostre camp. Quan arrenquen els diferents Interclubs es comencen a veure jugadors que treuen la part més competitiva -que ha estat amagada en algun racó temorós de la COVID-19-, i es passen hores entrenant i concentrats escoltant Coldplay amb els seus auriculars. El més important és participar, però tothom vol guanyar. Anem a repassar els diferents equips.

Gualta Plus Costa Brava

Gualta Plus Costa Brava

Ja porten uns quants anys a 1a Divisió. Van posar la rúbrica el 2019 amb el títol a la Copa Catalunya Trofeu Solius després de quedar sisens a l'Interclubs. La veterania és un grau, i d'això van sobrats. Tornaran a donar guerra. S'han reforçat amb el retorn de Dani Giménez després d'un temps jugant fora de Girona. Mai se'ls pot deixar de banda.

Gualta Ter

Gualta El Ter

L'any 2019 van aconseguir l'ascens a 2a Divisió (Est), i ara volen mantenir la categoria. Richard Jackson i Julie Maisongrosse aporten una dosi de coneixement que contagia la resta de l'equip. La joventut d'Ismael Díaz i Albert Giol compensa l'experiència dels anteriors, i segur que acabaran tenint un rol important.

Gualta Baix Empordà

Gualta Baix Empordà

Van ser desens de 1a Divisió el 2019 i el seu objectiu per 2021 està clar: quedar entre els vuit primers i guanyar la Copa Catalunya. Pere Portell ha fet una passa al costat, donant protagonisme a d'altres jugadors. Barry Coomber torna a ser el seu líder. L'anglès destil·la un talent innat per a aquest esport.

Gualta Tramuntana

Gualta Tramuntana

Van ser cinquens de 3a Divisió (Est) el 2019 i tenen entre cella i cella obtenir l'ascens. Podran? Han tingut baixes sensibles que han reforçat el Gualta Baix Empordà, però tenen prou nivell com per treure el cap i ser un dels aspirants a pujar. Pere Comas, Àngels Navas, Juan Franciso Martin Llamas, Sergi Alós i companyia ho tenen clar.

Gualta Montgrí Tramuntana

Gualta Montgrí Tramuntana

Equip de recent creació que serveix també per donar oportunitats a la mainada com Clara Martínez i Nil Artigas, ambdós de només 13 anys. També són ambiciosos, i miren l'ascens de reüll. David Aballanet n'és el capità i Manel Andújar aporta també el seu granet de sorra en forma d'experiència.

Fem Gualta

Fem Gualta

A l'Interclubs Femení el nostre equip de Fem Gualta ben segur tornarà a estar entre les millors. El 2019 van quedar onzenes en Scratx i primeres en Handicap, i en aquest 2021 amb tota seguretat faran un pas endavant. Enquadrades en el grup Est tenen com a referents a Julie Maisongrosse i Sabine Sandford

Gualta Juvenil

Gualta Juvenil

L'equip que ha patit més el daltabaix de la COVID-19. El 2019 una mitjana de 13 nens i nenes van defensar el color verd de Gualta en les diferents proves de l'Interclubs Juvenil, res a veure amb l'actualitat, amb molta mainada despenjant-se i perdent el ritme. Cal començar altre cop des de zero, i sort en tenim dels Alós (Alba, Txell i Roger) i dels Artigas (Nil i Emma), que ho mantenen viu.

ESDEVENIMENTS

Dia de la Dona

8 de març

8 DE MARÇ
DIA DE LA DONA
GUALTA

Enguany degut a la pandèmia de la Covid-19, no es podrà dur a terme el repartiment dels llibrets, es celebra cada any.

Per tal de commemorar el nostre dia es proposa que, cadascuna de vosaltres, feu arribar una recepta de cuina. D'aquestes se'n farà una selecció i se'n publicaran unes quantes a la revista "El Pont", les altres receptes restaran a l'arxiu per a ser publicades en futures edicions.

Les podeu lliurar per WhatsApp al grup: "Homenaje a Dama", per e-mail: revista@guaita.cat o bé depositar-les a la bústia de l'Ajuntament fins al dia 8 de març. Recordeu posar el títol de la recepta i el vostre nom.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració! **Animem-vos a participar**

Revetlla de Sant Joan

23 de juny

Revetlla de Sant Joan

Actuació de Saraí Elid Figueroa

REVETLLA DE SANT JOAN 2021

Lloc: jardins del pont
Hora: 9 del vespre

MENÚ:
SARDINES
Amanida Individual
Sardines a la taula
Coca de Sant Joan
Pa, vi, aigua, cava, cafè i cremat

PREU
ADULTS 20€
QUITXALLA (fins a 15 anys) 5€

Compra de tiquets: Quèrlures Muriscot
data límit: 20 de juny
cal donar nom i telèfon

Complir les normes COVID
Taulas d'entre 6 a 10 i tothom assegat

Centre de Jardineria Euroverd, s.l.

C/ Hortes, 9 - Apartat de Correus 35 - 17257 TORROELLA DE MONTGRÍ (Girona)
Tel. 972 75 93 81 - Fax 972 76 13 51
E-mail: comercial@euroverd.com - Web: www.euroverd.com

FESTA MAJOR

Festa Major 2020

Ajuntament de Gualta

L'any 2020 ha estat un any difícil per a tots

Aquella primavera es va començar a sospesar si fer o no fer la Festa Major. Al final, donada la situació de la pandèmia es va decidir que no era un bon moment per a celebracions.

Però no ens podíem quedar sense cap manifesta-

ció de festa. Els veïns i veïnes del poble van guarnir els carrer o les cases.

I a més, es va celebrar la missa, amb un concert especial de La principal de la Bisbal.

Missa de la Festa Major 2020

Missa de la Festa Major 2020

Gualta Festa Major 2020

Engalana la façana

Com bé sabeu i degut a la pandèmia del Covid19, estem vivint una situació totalment excepcional. Aquest any, la Festa Major no podrà ser com la dels altres anys.

Per tal de donar una mostra de normalitat i una mica d'alegria al poble.

Gualta de festa us proposa: guarnir les façanes, les finestres, els balcons, les portes, els portals, els jardins... de casa vostra. Posarem els ornaments del 25 de juliol al 9 d'agost.

Demanem la vostra col·laboració, estaria molt bé que tothom, en la mesura que li sigui possible, engalani casa seva. No cal que sigui una gran decoració.

Donem la benvinguda a la nostra Festa Major amb un esclat de colors!

PARTICIPA-HI!

Actes festa major

Dijous 30 de juliol

2/4 de 12h. **Missa i ofici solenne en honor als Sants Abdó i Senén.**

2/4 d'1h. **Plaça Major, Sardana vermut**

7h. **Plaça Catalunya, Concert**

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Dissabte 1 d'agost

7h. **Plaça Major Tarda de contes per nens**

10h. **Plaça Major Històries per a adults**

ALBERT QUINTANA

Aforament limitat, recordeu fer la reserva al tel: 972 75 88 80

Organitzat: Col·labora:

Protocol pels actes

Ens volem obligats a prendre una decisió difícil, excepcional, però hem de ser curosos i conscients del moment que estem vivint. Hem de gaudir de la Festa Major, però haurèm de complir les següents condicions:

- El recinte és a l'aire lliure i disposarà d'elements de tancament per poder controlar l'aforament.
- Es demana a les persones que facin l'entrada i la sortida amb mascareta.
- Hi haurà dispensadors de gel hidroalcohòlic a l'entrada del recinte.
- Es recomana fer la reserva al telèfon 972 75 88 80 (Ajuntament). Les persones que tinguin reserva concertada tindran l'accés garantit al recinte. Només es podrà accedir al recinte, sense reserva prèvia, si queden espais lliures.
- Tots els espectadors hauran d'estar asseguts i mantenir la distància de seguretat fixada per les autoritats sanitàries.
- L'entrada i la sortida del públic es farà de forma esglaonada per les 2 sortides habilitades, mantenint la distància entre persones. Per això es demana arribar amb temps.

Sabem que, amb aquestes mesures, la Festa Major serà diferent, però com sempre, intentarem que la podeu gaudir al màxim.

Gualta de festa us agraeix, per avançat, la vostra comprensió.

Bona Festa Major!

Gualta Festa Major 2020

Engalana la façana

Com bé sabem i degut a la pandèmia del Covid19, estem vivint una situació totalment excepcional. Aquest any, la Festa Major no podrà ser com la dels altres anys.

Per tal de donar una mostra de normaltat i una mica d'alegria al poble:

Qualta de festa us proposa: guarnir les façanes, les finestres, els balcons, les portes, els portals, els jardins... de casa vostra. Posarem els ornaments del 25 de juliol al 9 d'agost.

Demanem la vostra col·laboració, estaria molt bé que tothom, en la mesura que li sigui possible, engalani casa seva. No cal que sigui una gran decoració.

Donem la benvinguda a la nostra Festa Major amb un esclat de colors!

PARTICIPA-HI!

Actes festa major

Dijous 30 de juliol
2/4 de 12h. Missa i ofici solemne en honor als Sants Abdó i Senén.
2/4 d'1h. Plaça Major, Sardana vermill
7h. Plaça Catalunya, Concert

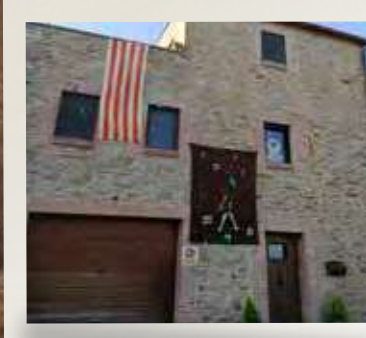
Dissabte 1 d'agost

7h. Plaça Major
Tarda de contes per nens
10h. Plaça Major
Històries per a adults

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

ALBERT QUINTANA

Aforament limitat, recordeu fer la reserva al tel: 972 75 88 80

Gualta

SANT JORDI 2021

Engalana la façana

Tal com vàrem fer per Sant Jordi i la Festa Major de l'any passat, *Gualta de festa*, us proposa: guarnir les façanes, les finestres, els balcons, les portes, els portals, els jardins... de casa vostra.

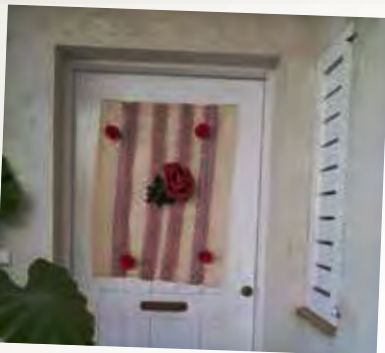
Es demana que el divendres 23 d'abril pengeu les vostres creacions per a mantenir aquest caire festiu d'aquesta data.

Demanem la vostra col·laboració, estaria molt bé que tothom, en la mesura que li sigui possible, engalanés casa seva. No cal que sigui una gran decoració.

Donem alegria i color al nostre poble!

Agraim la vostra col·laboració!

ACTIVITATS

Mercat de vi i formatge

8 de desembre de 2020

Mercat de Nadal

20 de desembre de 2020

ACTIVITATS

Cuines del món

24 de setembre de 2020

La Mina ens ha ensenyat a preparar un plat típic de festa al Marroc: cuscús de verdures amb pollastre. Temps de preparació 3 hores.

Elaboració:

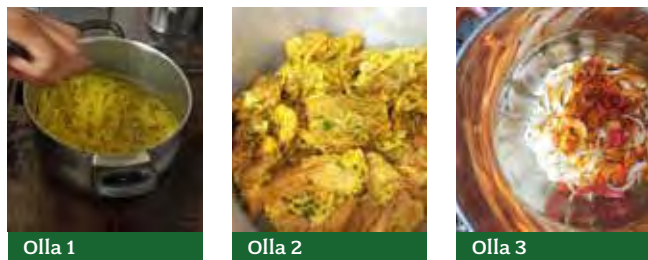
A casa seva ja ha preparat els pollastres: tallats a trossos petits, amb ½ got petit d'oli d'oliva, sal, 5 grans d'all tallats, 1 cullerada (de postres) de cúrcuma, una ceba tallada a juliana.

Tot ben remenat i a reposar 2h.

Ha portat totes les verdures ben netes i tallades apunt de posar a l'olla. Ha començat a 2/4 de 6h a la cuina de les Escolles-Local Social.

Preparació prèvia del cuscús: dins una cassola de terra, remullar-lo amb un got petit d'aigua i un altre d'oli d'oliva, tot ben barrejat amb les mans.

Ingredients

(8 persones):

- ✓ 2 pollastres
- ✓ 1 kg de cebes
- ✓ 1 kg de pastanagues
- ✓ 2 kg de tomàquets
- ✓ 1 ½ carbassó
- ✓ 1 carbassa gran
- ✓ 4 pebrots picants
- ✓ 5 grans d'all
- ✓ un ram de julivert
- ✓ 1 kg de cuscús
- ✓ ½ kg de cigrons (escaldats)
- ✓ 250 ml d'oli oliva
- ✓ sal
- ✓ cúrcuma (pols)
- ✓ gingebre (pols)
- ✓ canyella (pols)

Olla 1- A foc molt lent deixar reduir una hora i mitja, 1kg de ceba a juliana amb una cullerada de cúrcuma i una d'oli .

Olla 2- Posar el pollastre amb aigua, a bullir a foc mig 1h.

Olla 3- 2 Cebes a juliana, 3 tomàquets (pelats i tallats a quarts), 1 cullerada de cúrcuma amb pols, sal, gingebre amb pols, canyella amb pols, oli d'oliva, coure a foc mig uns 20 minuts. Després afegir els cigrons (prèviament escaldats) i 2 litres d'aigua, pujar el foc i que arrenqui el bull. Després posar el cuscús, i al cap de 15 minuts afegir els naps, les pastanagues i el julivert. El darrer cop que traiem el cuscús afegir la resta de les verdures (carbassa, carbassó, ½ kg de tomàquets ratllats i 4 pebrots picants.)

Olla 4 (olla tipus escorredora que s'adapta a l'obertura de l'olla 3 i que permet fer el cuscús al vapor)- quant l'olla 3 arrenca el bull posar el cuscús durant 15 minuts, treure remullar, remenar, tornar a posar 15 minuts, treure remullar, remenar i 15 minuts més.

Quant el pollastre sigui cuit, retirar i posar en una safata (per anar al forn) a gratinar. En acabar les coccions es posa el caldo en un vol al costat del cuscús per anar barrejant a gust de cada comensal.

Quan estigui feta la ceba de l' Olla 1 afegir-hi les panses (prèviament remullades) i deixar 10 minuts tot junt a foc molt lent.

MOLTES GRÀCIES MINA

DEMOGRAFIA

Defuncions

**Conchita Gispert
Cortada**

80 anys
del 06.01.1934
al 31.03.2014

Van estar casats 64 anys varen tenir 4 filles 9 nets i 10 besnets

**Sebastià Huguet
Collell**

91 anys
del 20.03.1929
al 26.06.2020

Josep Tarrés

3-01-2021

Lola Jaime

3-03-2021

Rosa Llinàs

22-04-2021

Vicenç Muriscot

14-06-2021

Joan Casadellà

08-03-2021

El dia 8 de març de 2021 em va deixar el meu estimat marit, en Joan Casadellà Grau nascut a Gualta el 26 de gener de 1939. Aquell mateix dia van fer volar el pont que uneix les dues ribes del Ter entre Gualta i Torroella de Montgrí.

Va néixer a la casa pairal dels avis i pares, pagesos de tota la vida. En Joan va continuar treballant la terra amb alegria i il·lusió fins que la salut li va permetre.

Et seguirem recordant i estimant tota la vida.

Pepita Pascual

Joan Pujades i Verdaguer

02-06-2021

Batent fesoles del ganxet.
El Montgrí de Fons...

El primer record que el meu pare tenia de la seva infantesa era de l'entrada de l'exercit del General Franco l'any 1939. Tenia quatre anys... va néixer el vint-i-cinc de març de 1935 a Gualta i era el petit de tres germans (dues noies i un noi).

No va tenir una infantesa fàcil. El seu pare, el meu avi Martí, va combatre a la guerra civil a la Serra de Pàndols i a la Serra de Cavalls, al front de l'Ebre. Va ésser ferit i traslladat a l'Hospital de Figueres. L'àvia Lluïsa i els seus fills tiraven la casa endavant com podien. De vegades el podien anar a veure... Després de l'hospital va ésser empresonat. Suposo que per haver format part de l'Ajuntament de Gualta alguns mesos entre gener i juliol de 1936.

Va anar a escola a Gualta i més tard algun any a Torroella, als "Hermanos". Curiosament un frare que va ésser professor seu també ho va ésser meu i del meu fill...

Després... treballar. De mosso a can Puig, a can Joan Casadellà, de manobre a pico i pala per construir l'Hotel "El Català", a L'Estartit, amb en Conrad

Lloveres, de barber a Torroella... I al mateix temps portar la poca terra que té el mas, Can Patxei.

Les sardanes ocupaven una part del seu esbarjo. Juntament amb L'Isidoro Marín eren els dos balladors de Gualta de la Colla Sardanista "Rebrols del Montgrí" de Torroella. Varen ser moments agradables de la seva vida. Viatjant una mica, participant a concursos, assajant els estius en mig dels primers turistes...

Un altra via d'esbarjo per a ell era la cacera. Va ésser un gran caçador, de tot... també de cargols, bolets, espàrrecs, anguiles... Coneixia molt bé el medi i l'entorn on vivia. Els camps, els recs, els propietaris de totes les finques, la muntanya, els arbres i les plantes, els ocells... Grans companys de cacera foren en Pere "Flequer" i en Miquel Davant (tots dos de Gualta). Va conèixer a la meva mare, l'Alberta anant a caçar bolets a Sant Sadurní.

A casa sempre hem tingut una especial relació amb el riu. Sempre havíem tingut una barca que es desplaçava amb una perxa. Servia per pescar anguiles amb palangre, amb botiró, per tirar les enfiles i fer una peixatada, per anar a l'aguait dels ànecs... També per recollir fusta, quan venia un aiguat, que després intentaven vendre (alguns arbres que baixaven amb la riuada i que tallaven amb un xerrac de mà). També recordo haver sentit explicar a la meva àvia com durant la guerra, a mitja nit i a punta de pistola, havia estat obligada a passar soldats "nacionals" a l'altre costat de riu.

Després de casats varen orientar la feina cap a l'horta. El mas te poca terra i la manera de fer-la més rendible era cultivar horta i venent els productes als mercats. Sempre havíem venut només els productes de producció pròpia. En diferents etapes varen anar als mercats de Begur, La Bisbal, Girona, Roses, Llançà i Cadaqués. A Cadaqués més de 45 anys. Encara ara, després de més de vint anys hi conservava amics.

Més tard, cap als anys 65-70 el cultiu de pomeres es començava a albirar com un futur prometedor. Va treballar amb els pioners en la introducció d'aquest cultiu plantant camps i podant en finques grans de tota la província. Tot això sense deixar els mercats i l'horta. A casa també es va fer planter de pomeres i en vam plantar. Vam construir una càmera per guardar les pomes a l'hivern i vendre-les als mercats. Del productor al consumidor directe.

Tant la meva germana com jo vam tenir una infantesa i joventut plàcida. Els nostres pares van viure i desviure perquè no ens faltés de res. L'hi hem d'estar molt agraïts! En Marín i ell van ensenyar-nos a ballar sardanes a la mainada de Gualta i vam formar la colla "Continuïtat". També vam participar a molts concursos i s'ha de dir que ho fèiem força bé. La vida continua i de vegades es repeteix...

El meu pare va estar "al peu del canó" fins al dia de la seva mort. El dia abans ens preguntava quants litres d'aigua havien caigut per saber si n'hi havia prou perquè naixessin els fesols...

Als seixanta-cinc anys va deixar els mercats. Jo no continuava el negoci i em dedicava a l'hostaleria i la restauració. Un al·licient per seguir cultivant verdures i hortalisses per l'hotel. En més petit format va continuar cuidant l'horta com un jardí...

Puc dir que va ser feliç. Que va treballar molt i que fins l'últim dia ho va donar tot per la seva família i amics. Que descansi en pau!

*Has fet planter de vida
en el teu repòs hi ha llibertat
pacient el teu saber ens abriga
és la llavor que vas sembrar.*

DEMOGRAFIA

Naixements

**Oier
Muñoz
Díaz**
14-01-21
fill de
Gabriel i Begoña

**Unai
Gonçalves
Martinoy**
12-02-21
fill de Vitor
Miguel i Mònica

**Èlia
Ponsati
Maynau**
08-05-21
filla de
Pau i Ariadna

**Carlota
Prat
Lozano**
13-05-21
filla de
David i Marina

CONSTRUCCIONS
NeVi.Sc

Albert Tel. 687 748 168

Lluís Tel. 687 748 167

C/ Rutlla, 9

17133 Parlavà (Girona)

construccionsnevi@gmail.com

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Renovació de l'enllumenat públic

Durant els mesos de novembre i desembre de l'any passat es van executar les obres de renovació de l'enllumenat públic del nucli de Gualta.

Les obres consistien en la substitució dels fanals existents i la substitució de les lluminàries per bombetes amb tecnologia LED. Als efectes de la seva realització, es va fer expedient de contractació al qual van concórrer un total de dotze empreses. El pressupost inicial de licitació, segons projecte, era de 43.960,27 €, IVA exclòs, i l'obra fou adjudicada a ENLLUMENATS COSTA BRAVA S.L., amb una oferta econòmica presentada de 28.570 €, més IVA. A banda de l'import, l'adjudicatari va oferir, a més del termini legal de garantia de la instal·lació, el manteniment de la mateixa durant el primer any pos-

terior a la seva execució. A les obres previstes al projecte s'ha afegit la substitució dels dos fanals existents al Pont Llegí. Així, el cost d'execució total de l'obra ha estat de 36.842,37 €, IVA inclòs, que ha estat finançat a través d'una subvenció del Fons de Cooperació Local de la Diputació de Girona, d'import 34.892,50 €, i la resta de 1.949,87 € amb fons propis de la Corporació. L'enllumenat del nucli està distribuït en tres quadres. Amb l'obra que s'ha realitzat hem pogut sol·licitar la reducció de les potències contractades per a cadascun dels quadres en la següent proporció:

Fanals abans i després de la renovació

QUADRE	POTÈNCIA CONTRACTADA	POTÈNCIA ACTUAL
A	6,928 Kw	3,464 Kw
B	13,856 Kw	6,928 Kw
C	10,392 Kw	2,078 Kw

Fibra òptica

En el decurs dels mesos de novembre i desembre de l'any 2020 i el segon trimestre de l'any 2021, tres empreses de telecomunicacions han fet l'estesa de la xarxa de fibra òptica al nucli de Gualta. L'objectiu és que entre aquest any i el proper 2022 la fibra òptica arribi a tots els racons del Municipi.

Conveni de delegació amb el Servei Català de Trànsit

El Ple en data 11/11/2020 va acordar aprovar la proposta de renovació al Servei Català de Trànsit del conveni de delegació de competències en matèria de trànsit a l'esmentat Servei pel que fa a la gestió de les sancions en qüestions de trànsit al nucli de Gualta. Aquest conveni, que fou

proposat pel propi Servei Català de Trànsit, substituïa l'anterior, que portava data de 2006. Amb aquest nou conveni, el referit Servei, a través del cos de Mossos d'Esquadra, serà el que s'encarregarà de la possible imposició de multes i de la seva gestió a tot el Municipi.

L'Alt i el Baix Empordà s'uneixen en una nova campanya per incentivar el turisme a les dues comarques

Els consells comarcals de l'Alt i el Baix Empordà, conjuntament amb l'associació Alt Empordà Turisme, la comissió Turisme, la comissió turística del Baix Empordà i el Patronat de Turisme Costa Brava, han engegat una campanya conjunta per incentivar el turisme a les dues comarques. L'espot de la campanya "Esperit Empordà" es va presentar el dimecres 16 de Juny en un acte a Gualta. El Conseller de Turisme del Baix Empordà, Xavier Dilmé, ha dit que l'Empordà expressa "uns valors i una manera d'entendre la vida" que el fa "atractiu" de cara als visitants. "Tenim mar i tenim interior, espais grans i fugim de massificacions. Això és el que busca qui ens ve a visitar i això hem de promocionar"

Acte de presentació de la campanya "Esperit Empordà" a Gualta

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Obres de millora de les instal·lacions de la minideixalleria

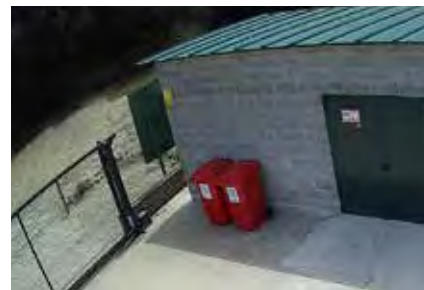
Durant els mesos de gener i febrer s'han executat les obres de millora de les instal·lacions de la minideixalleria de Gualta

Les expressades obres, que han tingut un cost total de 16.970,35 €, han estat íntegrament finançades pel Consell Comarcal del Baix Empordà, a través d'una subvenció de la Junta de Residus de Catalunya. L'eix de les obres ha consistit en la substitució de la caseta i en la incorporació de nous elements de seguretat i per al reciclatge. La minideixalleria de Gualta és una infraestructura que es va construir l'any 2008 a través d'un conveni amb el Consell Comarcal i que des de l'any 2013, per a la seva optimització, és compartida amb els nostres veïns de Fontanilles i Llabià. Aquesta instal·lació és una eina imprescindible per a una bona gestió de la recollida de residus, en tant que permet de dipositar totes aquelles restes que, per les seves característiques, no són aptes per ésser dipositades en les bateries de contenidors de recollida de les fraccions reciclables, de re-

Minideixalleria de Gualta

buig i orgànica i que, tanmateix, han de ser objecte de tractament específic. Per això demanem que se'n faci un bon ús, tant de la minideixalleria com dels contenidors de recollida ordinària que estan distribuïts pel Municipi. En aquests moments, Gualta ocupa la segona posició, amb un índex del 62%, en la llista de municipis del Baix Empordà amb un índex més elevat de reciclatge, per darrera només de Verges que, des de principis de l'any 2020, ha implementat la recollida porta a porta. Amb aquest índex hem assolit el mínim que es demana per a tots els municipis de Catalunya per a l'any 2030. Això no vol dir, però, que ens podem permetre d'abaixar la guàrdia. Us recordem,

Es va construir l'any 2008

per acabar, que disposem d'una Ordenança que bonifica la taxa de recollida d'escombraries per a totes les veïnes i veïns que realitzin el compostatge casolà. Per les característiques dels pobles com el nostre, considerem que és una alternativa possible que permet de contribuir en els objectius que ens hem marcat en l'escenari esmentat de l'any 2030 i que, en clau domèstica, suposa una reducció, si es fa de forma correcta, de l'import de la taxa de recollida d'escombraries. Si desitgeu més informació, podeu adreçar-vos a les oficines de l'Ajuntament o a l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Parcs infantils

Aquest any 2021 s'ha realitzat la substitució d'elements en les zones infantils i recreatives de Plaça Catalunya i del Pont Vell. A més de la substitució d'elements existents, també s'han habilitat ambdues zones amb la incorporació de base de cautxú en els elements que així ho requerien i amb l'adaptació del terreny a les mesures de seguretat per a l'ús òptim de cadascuna de les zones. Demanem la col·laboració de totes les persones: que es faci bon ús de les instal·lacions i que no s'accedeixi amb animals en aquests espais.

Zones infantils

S'han substituït els elements de joc

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Gualta, notícia al diari Ara

Extracte de l'article publicat al Diari Ara el 14 de gener de 2021

Confinar un poble petit com Colomers (Baix Empordà), amb 174 veïns, és com aïllar una illa de l'Eixample de Barcelona. Perimetrar el Ripollès, amb 25000 habitants, és com confinar qualsevol ciutat petita, com ara Olot o Manlleu. Són dues comparacions que estableixen alcaldes i veïns de municipis petits per denunciar l'“arbitrarietat” amb què s'ha aplicat el confinament per municipis. La majoria són pobles amb habitatges dispersos, sense blocs de pisos i alhora sense gaires serveis. Unes característiques que han propiciat que la majoria de contagis detectats s'hagin originat fora del municipi.

El primer impacte de la Covid-19 va passar per alt a Gualta, al Baix Ter, on no van registrar cap positiu fins a l'estiu; ara en tenen 12 d'acumulats. “Si ho dividim pels 402 habitants, no són pocs casos, però han estat espaiats i

Diari Ara del 14 de gener de 2021

s'han produït en alguna reunió familiar o pel fet de ser contacte estret d'un altre positiu”, manté l'alcalde, Jaume Fontdevila. Tot i això, posa el fre de mà en la reclamació d'excepcions en el confinament per als pobles petits. Per una banda creu que, si es permetés la màniga ampla, els “tocaria el rebre” i els culparien de l'augment de casos”. Per l'altra, reconeix que el tancament per municipis els perjudica i que no té sentit “omplir certificats d'autoresponsabilitat per anar a comprar”.

Els carrers de Gualta estan buits gran part del dia, amb una petita botiga que només obre als matins i un supermercat a les afores del nucli. “Qui més qui menys té un petit pati i poca gent surt al carrer”, explica Sandra Frigola, una veïna que lamenta que han de sortir sovint del municipi per portar les filles a l'escola, per anar a la farmàcia o per dur el cotxe al taller. Frigola explica, empipada, que per Nadal els veïns no van sortir del poble i en canvi el municipi es va “emplenar” de veïns de segones residències. “Això la gent del poble no ho vam trobar gens normal”, assegura.

Una altra veïna, Eva Suana, ha tingut la mateixa sensació, però reconeix que no ha comportat cap perill de contagi. Tant ella com la seva parella treballen a l'Alt Empordà, però tot i dur el certificat d'autoresponsabilitat asseguren que mai s'han trobat cap control policial: “A Gualta hi ha accés per quatre carreteres diferents, és molt difícil controlar qui hi entra i qui en surt”.

Construcció del nou dipòsit d'abastament d'aigua potable

Durant el segon trimestre d'enguany s'han executat les obres del nou dipòsit d'abastament d'aigua potable del municipi de Gualta

Aquest nou dipòsit té una capacitat de 400 Hm³ i substitueix el vell dipòsit, amb una capacitat de 72 Hm³. El nou dipòsit, que se situa en l'antiga pedrera, en una cota trenta metres per sobre a la de l'actual dipòsit, ha de suposar una millora substancial en el servei d'abastament, a més d'un estalvi energètic i de millora del rendiment de la distribució en tant que ha comportat la modificació i millora de l'ETAP i del sistema de bombeig. Als efectes de la seva execució, es va fer expedient de contractació al qual van concórrer un total de 9 empreses. El pressupost de contractació era de 210.231,40 €, IVA exclòs. L'execució de

l'obra se la va adjudicar l'empresa TEC RAÛL S.L., amb una proposta econòmica de 168.479,44 €, IVA exclòs. El cost d'execució material de la mateixa, inclosos els preus contradictoris i les diferències d'amidaments degudament justificades, ha estat de 184.894,32 €, més l'IVA corresponent. L'obra ha estat finançada per un import de 162.135,50 € a través d'una subvenció obtinguda de l'ACA, d'import 127.243,00 €; i amb una subvenció de la Diputació de Girona amb càrrec al Fons de Cooperació Local, d'import 34.892,50 €. La quantitat restant de 22.758,82 € ha anat amb càrrec a fons propis de la Corporació.

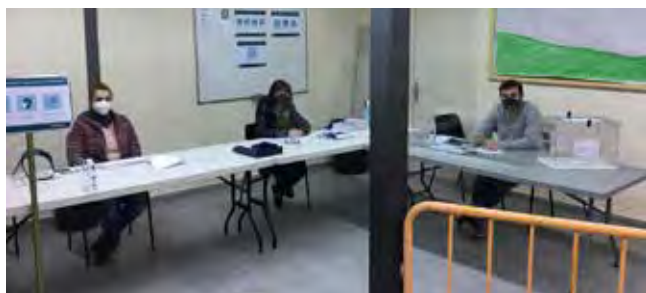

Obres del nou dipòsit d'aigua potable

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Eleccions al Parlament de Catalunya

2021

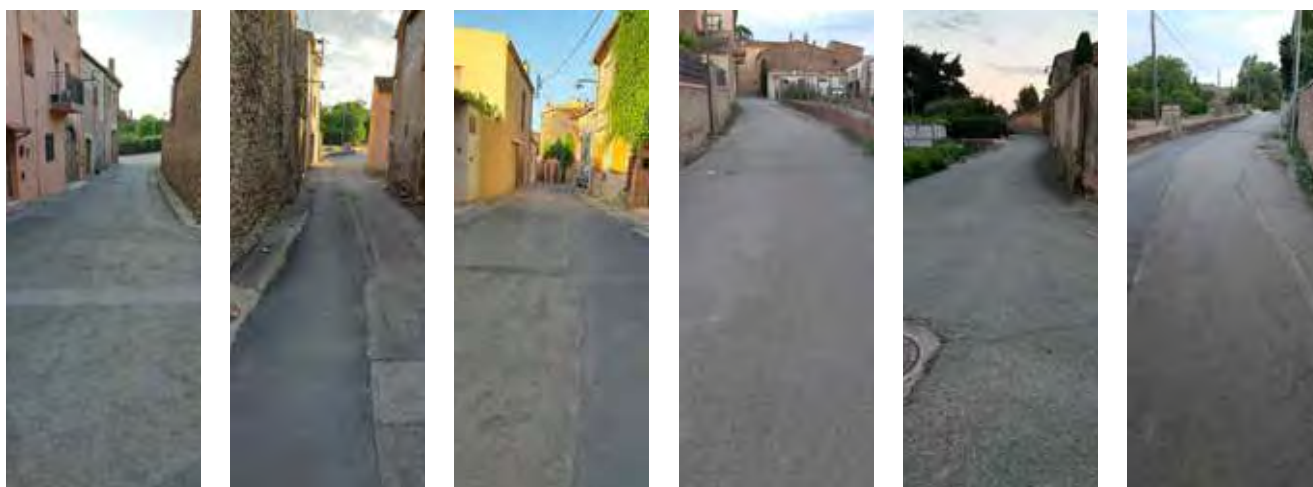
Aquest any s'han fet eleccions al Parlament de Catalunya el diumenge 14 de febrer de 2021. Tot i estar en temps de pandèmia, ha anat molt bé. Els membres de la mesa van ser:

President: Pau Frigola Coll
Vocal: Isabel López Rosales
Vocal: Maria Cortada Coll

Cens	275
Vots	188 (69,89%)
Abstenció	81 (30,11%)
Nuls	5 (2,66%)
Blancs	1 (0,53%)

Partit	Vots	%
Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE)	17	(9,34%)
Ciutadans – Partido de la ciudadanía (Cs)	5	(2,75%)
Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)	35	(19,23%)
Junts per Catalunya (JxCAT)	86	(47,25%)
Candidatura d'Unitat Popular – Un Nou cicle per Guanyar (CUP-G)	20	(10,99%)
En Comú Podem – Podem En Comú (ECP-PEC)	7	(3,85%)
Partiti Popular – Partido Popular (PP)	2	(1,10%)
Partit Demòcrata Europeu Català (PDeCAT)	5	(2,75%)
Partit Nacionalista de Catalunya (PNC)	–	–
VOX (VOX)	3	(1,65%)
Izquierda en Positivo (IZQP)	–	–
Partit Comunista dels Treballadors de Catalunya (PCTC)	–	–
Unión Europea de Pensionistas (UEP)	–	–
Moviment Primàries per la Independència de Catalunya (MPIC)	–	–
Per un Món més Just (PUM+J)	–	–
Alianza por el Comercio y la Vivienda (ALIANZA CV)	–	–
Front Nacional de Catalunya (FNC)	2	1,10%)
Recortes Cero – Grup Verd – Municipalistes (RECORTES CERÓ-GV-M)	–	–

Arranjament de carrers

Properament es duran a terme les obres d'arranjament de la 4a fase dels carrers, que comprenen els carrers Llabià, Joan Maragall i Horts.

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Fotonotícies breus

Pintura de Joan Fuster

Salvador Tarradas fent donació de pintura d'en Joan Fuster (pintor molt vinculat a Gualta)

Nova escultura

Són dues rodes. Una de carruatge i l'altre de carro. Van sortir de Gualta, donades per Josep Carbó Coll, i a Gualta han tornat en forma d'escultura feta per en Josep Coll Pallés.

Com a homenatge a tantes rodes que, al llarg dels segles, han deixat una petja profunda al nostre pont

Festival Ítaca

El dilluns 12 d'abril es va fer la presentació del festival Itaca 2021 a la plaça de Corça

Premi Empordà de novel·la

El dia 26 de maig es van reunir la Consellera Comarcal, Agnès Gasull; la Tècnica del Consell Comarcal, Gemma Amiel; i la Regidora de Cultura de Gualta Maria Gràcia Mascarreras

Agnès Gasull, Gemma Amiel Maria Gràcia Mascarreras parlen del premi Empordà de novel·la

Exposició fotogràfica Analogies

Analogies, exposició de fotografies el juliol i l'agost a l'Ajuntament de Gualta. Col·lectiva Foto Torroella

Llibre de fotografies

Per captar tots els matisos, suggeriments i sorpreses d'aquestes fotografies del Baix Ter, us recomano que no tingueu pressa i que entretingueu la mirada una bona estona a cada imatge. Pròleg de Joan Surroca

La bellesa de la simplicitat i del quotidià al llibre *Un passeig pel Baix Ter*, amb fotografies d'una gran bellesa

Unitat mòbil d'ITV

UNITAT MÒBIL ITV
TRACTORS I CICLOMOTORS

Gualta

4 de Juny de 2021 / de 9:00h. a 14:00h.

Pont Verd

citaprevia.cat **RESERVES** Tel. 972 49 29 12

El cost de l'ITV serà l'establert segons les tarifes aprovades per la Generalitat de Catalunya. La recepció de vehicles es realitza fins a 15 minuts abans de la finalització del servei.

El 4 de juny vam tenir al Punt Verd de Gualta, la unitat mòbil d'ITV per a tractors i ciclomotors

AJUNTAMENT DE
GUALTA

www.gualta.cat

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Pressupost de l'Ajuntament de Gualta 2021

Estat d'ingressos

A) Operacions Corrents	
Cap. 1 Impostos directes	303.948,06 €
Cap. 2 Impostos Indirectes	80.000,00 €
Cap. 3 Taxes i altres ingressos	86.799,62 €
Cap. 4 Transferències corrents	186.555,89 €
Cap. 5 Ingressos patrimonials	4.553,52 €
B) Operacions de Capital	
Cap. 6 Alienació d'inversions reals	0,00 €
Cap. 7 Transferències de capital	36.392,50 €
Cap. 8 Actius financers	0,00 €
Cap. 9 Passius financers	0,00 €
TOTAL	698.249,59 €

Estat de despeses

A) Operacions Corrents	
Cap. 1 Despeses de personal	1178.094,58 €
Cap. 2 Despeses en béns corrents i serveis	281.455,01 €
Cap. 3 Despeses financeres	0,00 €
Cap. 4 Transferències corrents	102.200,00 €
B) Operacions de Capital	
Cap. 6 Inversions reals	136.500,00 €
Cap. 7 Transferències de capital	0,00 €
Cap. 8 Actius financers	0,00 €
Cap. 9 Passius financers	0,00 €
TOTAL	698.249,59 €

Plantilla de personal

Denominació	Núm. Places	Vacants	Grup/Equivalent
A) Personal funcionari			
Secretari interventor	1	1	A1
Tècnic administratiu	1	1	C1
B) Personal laboral			
Administratiu	3		
(1 a funcionaritzar)	0	C1	
Operaris serveis	2	0	AP
Netejador/a	1	1	AP

INFORMACIÓ MUNICIPAL

El casal d'estiu reprèn l'activitat

Comissió casal

El casal d'estiu de Gualta ha reprès la seva activitat després d'haver estat aturat un any per la pandèmia de la Covid-19. Dirigit per segon any per l'empresa Idehant, amb la Marta i la Mireia al capdavant, el casal segueix tots els protocols Covid-19 i aquest 2021 incorpora moltes novetats. Creiem que la mainada en gaudirà molt.

Aquest any hi ha un nou espai -el camp de futbol- que s'ha adequat per poder dur-hi a terme l'activitat almenys dues vegades per setmana. També, s'ha instal·lat un tendal de grans dimensions a la plaça Catalunya per poder tenir-hi molts metres quadrats d'ombra i permetre, d'aquesta manera, seguir fent activitats a l'exterior quan pel sol no es podia.

Els dia 1 de juliol hi ha programat un desplaçament amb autocar a la piscina del càmping Playa Brava de Pals, que ens ha ofert gratuïtament les seves instal·lacions. I el 28 de juliol tornarem a anar de remullada amb autocar a la piscina municipal de La Tallada d'Empordà.

A banda de les activitats pròpies del casal, se'n faran d'altres a més a més, com un conta contes i també tallers: d'estiraments, ioga i dansa infantil, d'elaboració de bolígrafs a partir del saüc i d'elaboració de llibretes d'exploradors.

Seguirem amb les bicicletades cada dues setmanes i amb moltes més remullades al camp de futbol, gràcies a l'empresa Brico Montgrí, que ens ha volgut obsequiar amb una piscina inflable i gespa artificial, i a qui volem fer un agraïment molt especial per aquesta donació. També volem agrair al càmping Playa Brava que ens obrís les seves portes.

I per als qui vulguin continuar el casal fins a la tarda, hi haurà, com sempre, la possibilitat de dinar tots els dies al local social de la Plaça Major i acabar el casal a les 15:45h.

Esperem que un any més el casal de Gualta torni a ser un èxit!!!

Piscina al camp de futbol

Estiu 2021
Del 28 de juny
al
3 de setembre

CASAL DE GUALTA

Organitzat per:
Idehant

HORARIS I TARIFES SETMANALS*

- De 8,45 a 15h: 55 €
- De 8,45 a 15,45h amb dinar: 120 €
- Acol·lida matinal, de 8 a 8,45h: 10 € (3 € dia esporàdic)
- Servei diari de casal, de 15 a 15,45h amb dinar: 15 €
- 10% descompte en germans/es (excepte acollida matinal)

REUNIÓ INFORMATIVA:
Dilluns, 10 de maig
Hora: 19:30 h
Lloc: Plaça Catalunya de Gualta

INFORMACIÓ:
de dimarts 11 a dijous 20 de maig al lloc de l'ajuntament de Gualta: casal@gualta.cat

Divendres, 10 de juny a la fira local i no hi haurà casal
Número telèfon: 972 768840

*EL CASAL ES TARIFICARÀ PER SETMANES
Més informació: 972 768840

Tendal a la plaça Catalunya

SALUT

Consells per tenir cura dels peus a l'estiu

Dolça Muriscot Niell - Num. Col. 1688 - dmuriscotniell@gmail.com

L'estiu és l'època de l'any en què els peus estan més exposats al sol i als factors externs, i més directament entren en contacte amb la superfície del sòl, després de romandre durant els mesos més freds protegits per mitjons i calçat

Per aquest motiu, i pel tipus d'activitats típiques de la temporada d'estiu, des de la revista de GUALTA i la nostra podòloga hem volgut fer un recull de consells que ens ajudaran a protegir la pell dels nostres peus i així, evitar contraure infeccions i desenvolupar possibles patologies.

Prevenició de lesions i higiene

Butllofes i rascades

A l'estiu és habitual patir rascades quan deixes de portar mitjons i augmentes la fricció de la pell en tenir contacte directe amb el calçat. En aquest cas, es recomana curar les ferides generades i canviar les sabates per evitar empitjorar les ferides o desenvolupar butllofes. En cas de generar butllofes, el tractament recomanat és explotar-les per evacuar el líquid; col·locar povidona iodada o un antisèptic tòpic a la zona. No treure la pell, ja que aquesta pell és el millor apòsit per protegir la zona.

Per evitar les butllofes o possibles rascades és important aplicar una bona capa de vaselina purificada que ens protegirà la nostra primera capa de pell, l'epidermis.

Xancles

És aconsellable utilitzar xanquetes com a barrera protectora de patologies dèrmiques en zones humides o en llocs on sovint es produeixen estancaments d'aigua, com ara zones de vestidors, dutxes comunes o accés a piscines.

Es recomana no compartir sabates ni tovalloles, ni caminar descalç sobre catifes en hotels o espais públics esmentats anteriorment.

I és totalment desaconsellable utilitzar xancles de dit al dia a dia.

Protecció solar

A l'hora de prendre el sol, es recomana aplicar protecció solar a tot el cos, inclosos els peus en la seva totalitat. En els passejos per la platja, tractar d'evitar les hores de més

calor a causa de l'alta temperatura de la sorra, i prendre atenció a cada pas per evitar trepitjar obstacles que puguin danyar els nostres peus o que ens puguin provocar algun tipus de lesió muscular.

Assecat i hidratació

Assecar a fons els peus, insistint entre els dits i les ungles per eliminar la humitat és una hàbit important que hem d'incorporar al nostre dia a dia, per evitar la proliferació fúngica de la zona.

A més a més, després de passar el dia a la piscina o a la platja, és recomanable rentar les xanquetes i els peus bé a casa com a mesura d'higiene extra, i acabar sempre amb la hidratació aplicant una crema específica per als peus.

Es recomana també, l'hàbit d'hidratar els peus amb cremes podològiques diàriament abans d'anar a dormir.

I si hem de realitzar alguna activitat esportiva, abans de sortir, és important protegir la pell i les ungles amb vaselina purificada 100%.

Visita al podòleg

Recordar la importància del control

FLECA BOLLERIA
Pere Jaume

C/ Major, 20 | Tel. 972 75 89 69 | 17257 GUALTA
Avda. Les Voltes, 31 | Tel. 639 47 68 90 | 17100 LA BISBAL
C/ Torres i Jonama, 30 | 172000 PALA FRUGELL

L'estiu és l'època de l'any en què els peus es veuen més exposats a factors externs.

La falta de cura o protecció ens pot provocar patologies dèrmiques simples o de contagi.

Les xanques únicament són una barrera protectora i són desaconsellables al dia a dia.

Protegir els peus amb un factor de protecció solar també és important per evitar cremades.

Un bon assecat interdigital és essencial per evitar la ploriferació fúngica.

Visitar el podològ un cop l'any és aconsellable per a tota la població.

Un bon calçat d'estiu és aquell que ens dona estabilitat a la zona del turmell i l'avantpeu.

Utilitzar calçat de materials naturals eviten la transpiració del peu.

podològic durant l'any en clíniques especialitzades, en les quals el podòleg o la podòloga farà una primera valoració de l'estat de la pell i les ungles dels peus i ens donarà una informació més específica i detallada per a cada cas.

Calçat apropiat durant l'estiu

Es recomana portar calçat obert i transpirable, fabricat amb materials no agressius a la pell. És important utilitzar calçat que tingui una sola resistent i evitar soles massa planes i primes, ja que això implica forçar l'articulació tant de la zona peroneatragalina (turmell) com de la zona metatarsal (avantpeu) i augmentar la tensió generada en la fàscia plantar, el tendó d'Aquil·les o els bessons i soli.

També és important portar calçat en el qual el peu s'assenti còmodament i estigui ben subjectat, tant a la part davantera com al turmell.

Hem de recordar que l'ús de xanquetes es desaconsella contínuament i per temps prolongats ja que ens pot modificar el patró de marxa a conseqüència de realitzar passos més curts. Així doncs, altera el funcionament del grup muscular de les extremitats inferiors a causa de la inestabilitat que genera comportant danys biomecànics comidits en urpes, Hallux Valgus o els coneguts com a "galindons" o altres patologies com la fascitis plantar (inflamació de la musculatura de sota el peu).

En cas d'utilitzar plantilles personalitzades, es recomana triar models d'estiu amb plantilla extraïble perquè puguem inserir la nostra i continuar amb el tractament pautat.

COMERCIAL DARÓ

C/ Major, 65 Gualta Tel: 972758882 e-mail: comercialdaro@comdaro.cat

Sanitat i Nutrició Animal

Petits canvis per menjar millor

Annabel Ibáñez Jiménez, infermera de Gualta

Una alimentació saludable es defineix com aquella que és suficient, completa, equilibrada, satisfactòria, segura, adaptada al comensal i a l'entorn, sostenible i assequible.

Malgrat que hi ha moltes propostes saludables, una de les més conegudes al nostre entorn és la dieta mediterrània, que es basa en el consum majoritari de fruites fresques i hortalisses del temps, llegums, fruita seca, cereals integrals (arròs, pasta, pa, etc.), tubercles com la patata, l'oli d'oliva verge i, en menys quantitat i freqüència, làctics, peix i ous, seguit de carns (preferentment blanques i magres). En l'alimentació mediterrània l'aigua és la beguda principal i la més saludable. La dieta mediterrània també es caracteritza per procurar fer àpats en família o en companyia, la frugalitat i la moderació en les quantitats, la utilització d'aliments locals i de temporada i per potenciar les activitats culinàries i gastronòmiques (també les d'aprofitament, relacionades amb la reducció del malbarament d'aliments).

La guia alimentària "**Petits canvis per menjar millor**" és una eina per identificar aspectes claus que, amb petites modificacions, poden millorar de forma important la qualitat i la sostenibilitat de la vostra alimentació.

Us presento un resum del que podeu trobar a la Guia, on podreu ampliar informació.

Més fruites i hortalisses

Les fruites i hortalisses són aliments molt importants en una alimentació saludable.

Incloure-les diàriament i en les quantitats recomanades redueix el risc de patir malalties cardiovasculars, restrenyiment, obesitat i alguns tipus de càncer, entre d'altres. Són aliments rics en vitamines, minerals, aigua, fibra i altres substàncies beneficioses, i alhora contenen molt poques calories i greixos. Es recomana, de fruites, com a mínim tres peces al dia, senceres o a trossos i

eviteu els suc. Són les millors postres, i també les podeu prendre entre àpats, a l'esmorzar, a mig matí o per berenar. Qualsevol moment és bo!

I d'hortalisses, dues vegades al dia, crues (en amanides ben variades) o cuites (al vapor, saltades, al forn...), com a plat principal o d'acompanyament.

És convenient incloure hortalisses als dos àpats principals: el dinar i el sopar. Però també es poden incorporar en entrepans i en altres àpats com l'esmorzar o el berenar. Heu provat l'entrepà d'albergínia i pebrot escalivat? I el de llesques de tomàquet amb ruca?

Més llegums

Destaquen tant pels nutrients beneficiosos que contenen (fibra, vitamines, minerals, antioxidants, proteïnes, hidrats de carboni), com pel fet de no aportar aquells nutrients que es recomana limitar (sal, greixos saturats i sucres). L'elevat contingut en fibra que tenen proporciona sensació de sacietat i facilita el trànsit intestinal. Els estudis arriben a la conclusió que la ingesta habitual de llegums disminueix els nivells de colesterol i triglicèrids, contribueix a prevenir alguns tipus de càncer i promou la salut cardiovascular. Es recomanen de tres a quatre vegades a la setmana. Es poden presentar de moltes maneres diferents i és fàcil comprar-ne cuits. Són molt econòmics i nutritius, i poden ser un substitut excel·lent de la carn, el peix i els ous. A casa nostra en tenim moltes varietats, aprofiteu-les!

Més fruita seca

La fruita seca, gràcies al seu contingut nutricional (riques en fibra, greixos saludables, proteïnes, vitamines, minerals i substàncies fitoquímiques protectores), són perles de salut.

Guia Petits canvis per menjar millor

El consum elevat de fruita seca es relaciona amb menys mortalitat i amb reduccions del risc de patir malaltia cardiovascular, alguns tipus de càncer, malalties respiratòries i diabetis. La fruita seca és molt saciant, i encara que és un aliment molt calòric, el consum no s'associa a un augment de pes. Un grapat cada dia és una opció molt bona i saludable, ja sigui crua o torrada però sense sal. Incorporeu-la en esmorzars i berenars, en aperitius i també a les vostres receptes.

Més vida activa i social

Fer almenys trenta minuts d'activitat física moderada com a mínim cinc dies a la setmana redueix el risc de problemes de salut crònics com ara la diabetis, l'osteoporosi, les malalties cardiovasculars, les demències i alguns càncers, i millora el rendiment i la capacitat cognitiva (tant l'escolar com la laboral) i la sensació de benestar emocional i social.

Seure durant més de dues hores seguides incrementa el risc de malalties, fins i tot si sou una persona activa. Una vida social activa és un factor clau per al benestar emocional i un envelliment saludable. Es recomana que feu almenys trenta minuts d'activitat física moderada, com a mínim cinc dies a la setmana si pot ser en companyia i a l'aire lliure.

Horari del consultori de Gualta: Dijous de 8 a 13:30h

Compartir els àpats amb temps i sense pantalles és una gran oportunitat per gaudir, fer salut i relacionar-se.

Canvieu a aigua

L'aigua és sempre la millor beguda. També està present en molts aliments (fruites, hortalisses, llet...) i en moltes altres begudes. Seguir una alimentació saludable rica en aquests aliments i beure aigua és la millor manera de mantenir l'organisme en un bon estat d'hidratació. Recordeu que l'aigua no aporta calories i, per tant, no té cap efecte en l'augment o la pèrdua de pes.

La fórmula de l'aigua és, com tothom sap, H₂O; però també conté elements, partícules i compostos que va incorporant durant el seu recorregut des del lloc d'origen fins a l'aixeta (per exemple, sals minerals) o que s'hi han afegit per a la potabilització (per exemple, clor).

Els processos de potabilització permeten garantir que l'aigua sigui apta per al consum.

En adults sans, es cobreixen les necessitats d'aigua bevent la quantitat d'aigua que indica la sensació de set. Quan tingueu set, escolliu aigua, tant durant els àpats com entre àpats.

Canvieu a aliments integrals

Els grans o cereals són les llavors i reserves d'energia de cultius com el blat, l'arròs, el blat de moro, el mill, el sorgo, l'ordi, la civada i el sègol, entre d'altres. Els cereals integrals i els aliments fets amb farines de cereals integrals són aquells que estan constituïts pel gra sencer, és a dir, que no s'han refinat per eliminar-ne les capes externes. Per aquest motiu, són aliments rics en midó, però també en fibra, vitamines del grup B i altres micronutrients que es concentren, sobretot, a les capes més exteriors del gra. El consum de cereals integrals, en lloc de refinats, es relaciona amb menys risc de mortalitat en general, i de càncer colorectal i malalties cardiovasculars en particular. En contra del que proposen algunes "dietes miracle", el consum de cereals integrals no està desaconsellat en les pautes d'aprimament. Trieu les varietats integrals del pa, la pasta, l'arròs, etc., ja que sense refinar són més nutritives.

Canvieu a oli d'oliva verge

És una font important d'energia, ja que està compost en la seva totalitat per greixos. Encara que l'aportació calòrica és la mateixa que la d'altres olis vegetals com el gira-sol, el blat de moro, etc. i és semblant a altres greixos (margarina, mantega, etc.), el tipus

de greixos que conté fa que el consum es relacioni amb menys risc de patir malalties cardiovasculars, síndrome metabòlica, diabetis mellitus de tipus dos i algun tipus de càncer. Els efectes beneficiosos per a la salut del consum d'oli d'oliva verge però, no només són pel tipus de greixos que té, sinó també per la presència de polifenols i de vitamina E, que són antioxidants.

Tant per a cuinar com per a amanir, utilitzeu oli d'oliva verge.

Canvieu a aliments de temporada i de proximitat

El consum d'aliments de proximitat i de temporada (principalment les hortalisses, les fruites i el peix), contribueixen al desenvolupament econòmic i social del territori i té menys impacte ambiental. Prioritzeu-los, ja que són més frescos i conserven millor les propietats originals (aromes, gust, sabor, contingut de vitamines i minerals...). A més, es redueix la contaminació produïda pel transport en què es recorren llargues distàncies, la qual cosa propicia que l'alimentació sigui més sostenible i respectuosa amb el medi ambient. El sistema alimentari (la producció d'aliments, el transport, els residus que es generen, les eleccions alimentàries, el malbaratament d'aliments,

ESTANCIQUEVIURES
Muriscot
HI HA DE TOT

C/ Major, 14 - Tel. 972 75 88 85 - 17257 GUALTA

etc.) exerceix un gran impacte sobre el planeta. Trieu-los a granel o en envasos reutilitzables per reduir residus.

Amb petits gestos, fàcils d'incorporar a la nostra alimentació habitual, es pot contribuir a crear un món més sa i just en el qual viure amb harmonia, de manera més sostenible, amb les altres persones i la resta d'éssers vius.

Menys sal i aliments salats

La sal és un condiment alimentari format per clorur de sodi. La utilització en l'alimentació humana es deu a la capacitat que té de conservar els aliments, i va ser molt útil en èpoques en les quals no hi havia les opcions de conservació actuals. Ni el clor ni el sodi procedents de la sal són imprescindibles, ja que són elements que es troben en molts altres aliments. En canvi, el consum excessiu de sal es relaciona amb més prevalença d'hipertensió arterial, infarts, ictus, càncer d'estómac i mortalitat en general.

Reduïu la sal que afegiu als aliments i les preparacions, i la que utilitzeu que sigui iodada. Molts aliments processats contenen una gran quantitat de sal.

Les espècies i herbes aromàtiques potencien el gust de les preparacions.

Menys sucres i aliments i begudes ensucrades

La ingesta creixent de sucres fa augmentar el nombre total de calories de la nostra dieta, s'associa amb una mala qualitat de l'alimentació i pot fer reduir la ingesta d'altres aliments més adequats des del punt de vista nutricional. També pot incrementar el risc d'excés de pes, de càries dental i de patir problemes de salut crònics. Disminuiu tant com pugueu el consum de productes ensucrats (tant aliments com begudes) i eviteu afegir sucre als aliments i begudes.

Menys carn vermella i processada

La carn és un aliment ric en proteïnes, alguns minerals i vitamines. Conté també diferents quantitats de greixos en funció de l'animal i de la part o peça.

L'Organització Mundial de la Salut recomana reduir el consum de carn vermella i de carn processada ja que el consum excessiu d'aquestes carns es relaciona amb un increment de risc de càncer. El consum elevat, especialment de carns processades, s'associa també a altres problemes de salut (malalties cardiovasculars, hipertensió arterial, excés de pes, diabetis mellitus de tipus dos, etc.). La carn vermella es pot

incloure d'una a dues vegades a la setmana com a màxim, i les carns processades, si es consumeixen, ha de ser de forma ocasional.

Menys aliments ultraprocessats

El consum d'aliments ultraprocessats es relaciona amb una pitjor qualitat de la dieta, ja que aquests aliments comporten una aportació elevada de sucre, sal, greixos malsans i altres substàncies i components poc recomanables. Això fa que, com més productes ultraprocessats es consumeixen, més risc hi ha de patir malalties i trastorns com la hipertensió, la diabetis, l'obesitat i alguns tipus de càncer. Pel fet que tenen uns gustos molt intensos, són fàcils i ràpids de consumir i estan promocionats per campanyes publicitàries molt potents, el consum de productes ultraprocessats ha augmentat molt en els darrers anys. Eviteu comprar-los i consumir-los, de forma habitual ja que estan elaborats amb poca matèria primera a la qual s'ha afegit sucres, greixos, sal, midons, additius, etc., que modifiquen el gust, l'olor, el color, la textura, etc. del producte.

REST. TRITON
crt. Torroella de Montgrí o Palafrugell s/n
C-31Km 13,50 Gualta 17257 (Girona)
telf: 972 757038
mjoecateuro@gmail.com

Menu diari de 15€. Esmorzar de forquilla. La nostra carta mariscos i peixos a la planxa.
Diumenge tancat.
www.restauranttriton.com

Menu diari de 15€. Almorzar de tenedor. Mariscos y pescados a la plancha. Domingos cerrados.

MEDI AMBIENT

Marc Casadellà, nou president de la junta rectora del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

L'organisme gestor ha acordat que, a partir d'ara, el nou president sigui l'enginyer industrial i empresari turístic Marc Casadellà. Vinculat a iniciatives com la Burricleta o el Pitch & Putt de Gualta, Casadellà també és un dels fundadors de la Taula Gironina de Turisme, que ha organitzat diversos webinars sobre el sector durant la pandèmia

Pren així el relleu a Narcís Coll, que ha estat el primer president de la Junta, càrrec que ha ocupat des del 16 d'abril de 2014.

La seva decisió de deixar la presidència respon a la idea que no cal perpetuar-s'hi i que una nova visió sempre serà positiva per al parc. Durant el seu mandat, Coll ha vist aconseguides algunes fites al Parc Natural. Entre aquestes, la Carta Europea de Turisme Sostenible, actualment en renovació i amb 38

empreses adherides o iniciatives d'educació ambiental (com el Parc a l'escola, on hi participen les escoles dels vuit municipis del Parc).

A més, al llarg d'aquests anys també s'ha implantat un sistema de gestió adaptativa de les immersions a la Reserva Natural Parcial Marina de les Medes i s'ha executat el projecte del Life Pletera, que ha rebut reconeixement internacional i ha permès eliminar les restes de l'antiga urbanització que hi havia al paratge.

Marc Casadellà

Per últim, també s'ha impulsat el centre expositiu Espai Medes, que ha de ser la porta d'entrada des del mar al Parc i que actualment ja està en construcció. Recentment també s'ha signat un conveni per a la promoció i el desenvolupament local conjunt dels vuit municipis i del mateix Parc

Any internacional de les fruites i hortalisses

L'Assemblea General de l'Onu va designar l'any 2021 com a Any Internacional de les Fruïtes i Hortalisses. El 29 de setembre com a Dia Internacional de Conscienciació sobre la Pèrdua i el Rebuig d'Aliments, en resposta a les peticions formulades per la Conferència de la FAO

Sense una dieta saludable, no podem esperar posar fi a la malnutrició, i no erradicarem la fam, a menys que reduïm les pèrdues d'aliments. Cal destacar el valor de les fruites i hortalisses i el dany causat per la pèrdua i el malbaratament d'aliments, "Nacions Unides ha fet un pas decisiu per a promoure sistemes alimentaris més justos, ecològics i eficients", va assegurar la directora general adjunta de la FAO pel Clima i Recursos Naturals, Maria Helena Semedo.

Altres resolucions adoptades per l'Assemblea General de l'ONU se centren en els progressos i reptes relacionats amb l'agricultura, la seguretat alimentària i la nutrició; el desenvolupament sostenible de les muntanyes; el paper de la tecnologia agrícola; la importància de les fibres vegetals naturals per als mitjans de subsistència i el medi ambient; i la necessitat d'erradicar la pobresa rural.

Fotos de Vicenç Rovira

MEDI AMBIENT

L'acció patrimonial a través del MST-Baix Ter

Museu de Suport Territorial Baix Ter - Museu de la Mediterrània

Què és un MST

El 22 de setembre del 2017 la Generalitat de Catalunya presentava "Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya". El document, impulsat pel servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, incloïa una nova figura dins el món dels museus a Catalunya, el Museu de Suport Territorial. El principal objectiu d'aquest programa era fomentar la sostenibilitat territorial i l'equilibri en el conjunt d'equipaments patrimonials bàsics del país, mitjançant la implicació de museus acreditats amb vocació territorial i amb capacitat de donar suport a tercers per tal d'assolir beneficis mutus.

Els Museus de Suport Territorial són museus amb una vocació territorial explícita i amb una contrastada trajectòria de suport al territori. I que tenen un projecte adaptat a la seva comunitat cultural, a la seva gent i al seu territori.

El sistema inclou el programa museus de suport territorial, per articular i ordenar l'acció d'uns museus que presten serveis de caràcter estable a d'altres equipaments patrimonials i gestionen béns culturals d'un territori, a més de les seves col·leccions. El programa sobretot té la voluntat de teixir col·laboracions i d'impulsar el treball en equip dins dels diversos territoris.

El Museu de la Mediterrània i el Baix Ter

El Baix Ter està caracteritzat per un paisatge mediterrani on trobem la muntanya calcària del Montgrí, la plana al·luvial que s'estén a banda i banda del curs baix del riu Ter, un litoral ric en espais d'interès natural com els cordons dunars, les llacunes o les maresmes. I un mosaic agrícola i agroforestal divers i heterogeni on l'existència de poblacions d'origen medieval que segueixen uns patrons arquitectònics i urbanístics molt similars, li dona vida. Trets distintius,

El Baix Ter

exclusius i propis d'un espai que cohesionen aquest territori i configuren un paisatge de similituds però alhora de contrastos únic a Catalunya.

Des del Museu de la Mediterrània, i ja abans el seu predecessor el Museu del Montgrí i el Baix Ter inaugurat el 1983, sempre s'ha tingut molt clara la nostra vocació de treball pel territori i al territori. Un espai que té el Montgrí com a eix i que està vertebrat pel Baix Ter. Tot i ser un museu local, i que pertany a l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, el nostre objectiu ha estat treballar per a tots els pobles del nostre voltant. El territori l'hem observat com una sola unitat, més enllà de les fronteres administratives, i l'interès públic i el servei a la ciutadania és el que ens ha mogut al llarg dels anys. El treball en xarxa, en col·laboració i anant de la mà dels diferents agents ens ha fet més grans i forts.

I ara aquest treball és el que ha portat que el Museu de la Mediterrània fos proposat per ser un dels primers museus a tot Catalunya de formar part del projecte de Museu de Suport Territorial.

Museu de Suport Territorial - Baix Ter

El Baix Ter és una regió de dimensions força reduïdes però que compta amb un ampli patrimoni natural i cultural,

únic en molts aspectes a Catalunya. En aquest marc territorial, hi ha un nombre important de municipis petits i amb una densitat baixa de població que, malgrat tenir un ric patrimoni tangible i intangible que intenten mantenir amb els recursos de què disposen o a través d'actuacions voluntàries, no posseeixen la capacitat necessària per gestionar i conservar tots aquests elements.

En aquest context, el Museu de la Mediterrània, únic museu registrat del Baix Ter, és la institució per tirar endavant aquesta tasca sota el paraigua de Museu de Suport Territorial. El Museu pot aportar, a la comunitat cultural del territori, la seva experiència en conservació, restauració, comunicació, documentació, producció d'exposicions temporals, creació de productes turístics i gestió del patrimoni.

La proximitat del Museu de la Mediterrània respecte als municipis de l'entorn i la coneixença mútua i personal entre els diferents actors, fa que es tinguin clares les problemàtiques territorials. I també que la solució no rau en una assistència esporàdica sinó en la cerca de la màxima implicació de tots els agents involucrats per tal d'intentar garantir el seu enfortiment i un desenvolupament sostenible en el temps. Així el museu ha d'esdevenir un espai de nexes, de connexió, de

La ruta passa per Gualta

Recorregut

treball comú entre els diferents agents municipals per gestionar el patrimoni local. Aquesta acció permet al Museu de la Mediterrània reforçar la seva identitat i projecció, permetent-li assumir reptes territorials que ja es troben inscrits en el seu ADN des del seu primer projecte museològic. I alhora revertirà en el territori potenciant la seva unitat i capacitat d'enfortir-se i afrontar els reptes.

Gualta dins el Museu de Suport Territorial - Baix Ter

A finals de l'any 2019, el Museu de la Mediterrània (Torroella de Montgrí) va iniciar una diagnosi territorial dels municipis que l'envolten geogràficament per analitzar aquells que formarien part dels primer pobles beneficiaris del projecte de Museu de Suport Territorial - Baix Ter. Els primers pobles escollits varen ser, Bellcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Palau-sator, Pals, la Tallada d'Empordà, Ullà i Verges.

Des del municipi de Gualta sempre hi ha hagut un predisposició total per formar part d'aquest projecte, i es va afegir ràpidament a la proposta de participar com a beneficiari d'aquest programa de Museu de Suport Territorial al Baix Ter. Així, i des de mitjan de 2019 s'ha iniciat una relació fluïda i molt positiva per treballar pel bé del poble. Diverses reunions amb els representants municipals, amb l'alcalde

al seu davant, han servit per conèixer-nos molt millor i poder determinar quines necessitats calia cobrir i quins serveis es podien oferir des del programa MST-Baix Ter.

A inicis de 2020 el projecte ja estava a punt per començar a caminar, i el pacte estratègic amb el municipi s'anava construint. Però l'esclat de la pandèmia va fer que algunes de les accions previstes es veiessin afectades i es van haver de posposar activitats de tipus presencial. No obstant això, el projecte va continuar donant els seus serveis de suport i d'aquí van sorgir noves propostes i oportunitats de treballar el patrimoni. En el cas de Gualta, la iniciativa per a elaborar una ruta històrica pel municipi a través de plafons patrimonials ha esdevingut una de les grans actuacions que s'han fet entre el 2020 i el 2021. Està prevista la seva inauguració a l'inici de l'estiu.

Però també s'han impulsat altres accions com el "Recull bibliogràfic del Baix Ter" que reuneix l'actualització de totes aquelles publicacions monogràfiques o amb referències als municipis, que es pot consultar a través de la pàgina web del MST-Baix Ter. Aquesta recopilació de referències bibliogràfiques resulta molt útil per totes aquelles persones que facin recerca i investigació del territori, així

com estudiants que elaboren els seus treballs per a l'institut o l'escola.

Arran de la pandèmia també es va impulsar des del Museu, i es va fer extensiu a tot el territori, especialment als municipis del projecte, un recull de "Memòria del confinament al Baix Ter" on Gualta va participar activament per a transferir els materials i les imatges que testimonien la vida sota els efectes de la pandèmia; portar mascareta, mesures d'aïllament, quarantena i distanciament social, missatges de suport col·lectiu, obres d'art a l'espai públic, etc. Per deixar constància del moment excepcional que ens ha tocat viure, i d'aquí uns anys, comptar amb aquests materials com a fonts d'arxiu ben recopilat.

Com a Museu de Suport Territorial-Baix Ter seguirem treballant per donar el suport necessari a nivell patrimonial i cultural a pobles com Gualta, perquè el vostre patrimoni sigui valorat, respectat i conegut.

MEDI AMBIENT

El Consorci del Ter, més de 20 anys treballant per al riu i pel medi ambient

Consorci del Ter

L'Ajuntament de Gualta és un dels 70 ajuntaments i 5 consells comarcals que forma part del Consorci del Ter; concretament es va adherir a l'organisme l'any 2003

El Consorci representa el 100% de la població riberenca dels rius Ter i Freser i que treballa en quatre àmbits d'actuació: patrimoni natural, patrimoni cultural, promoció econòmica i turisme, així com comunicació i sensibilització, sempre portant a terme activitats que tenen per objecte l'estudi i planificació integral de la conca fluvial del riu Ter. De fet, des de l'organisme s'han portat a terme nombrosos projectes de conservació dels espais naturals, de recuperació de la fauna i flora riberenca, de restauració i revalorització del patrimoni cultural fluvial, de dinamització territorial a través de la Ruta del Ter i d'actuacions de sensibilització pública i d'educació ambiental, contribuint a la millora general del riu, el seu patrimoni i el benestar dels habitants de la seva conca.

Des de fa més de deu anys, des del Consorci del Ter, es va implementar amb l'objectiu de dinamitzar el territori per on circula el Ter, un recorregut apte per a fer a peu i en bicicleta que segueix el curs del riu des del naixement a Ulldeter, Setcases, fins a la desembocadura a la Mediterrània a Torroella de Montgrí-l'Estartit. Es tracta de la Ruta del Ter (www.ruta-del-ter.cat), de més de 200 quilòmetres i que permet descobrir una gran diversitat de paisatges i nombrosos elements vinculats al patrimoni cultural fluvial. De fet, des del Consorci es disposa d'un inventari que inclou més de 500 elements, i que posa de relleu

Canal Daró-Ter

el ric patrimoni que permet al visitant descobrir el riu a través de la seva història i de l'aprofitament de l'aigua com a recurs econòmic i energètic. Trobem ponts, rescloses, colònies industrials, molins, canals, etcètera. El patrimoni cultural vinculat als usos de l'aigua del Ter mostra el vincle que la societat ha mantingut històricament amb el riu i la manera d'innovar i les formes de vida i de treball al llarg dels segles. Per tant, permet al visitant descobrir el Ter com un riu treballador i motor de la industrialització de Catalunya, juntament amb el Llobregat.

A Gualta, i a través de la Ruta del Ter, el visitant pot apropar-se a un dels recs històrics del Baix Ter, el rec del Molí. Neix a la resclosa de Canet i es dirigeix a Gualta, irrigant les terres que troba al seu pas, sobretot dominades pel conreu de cereals i fruiters. El riu Daró, provinent de les Gavarres, és

l'altre aportador d'aigua per a aquest sistema de regadiu, que a l'altura de Llabià rep les aigües del rec Traient, provinent de la Bomba de Llabià. Aquests dos cursos es creuen abans d'arribar a Gualta, per la desviació feta al riu Daró, que ara desemboca al Ter. A prop d'aquest punt, el rec del Molí es divideix en un nou braç, que es dirigeix de nou cap al Ter articulant un entramat de canals que irriguen les terres més properes a la riba dreta del Ter, fins al mar. La presència d'aquest sistema de regadiu en aquestes terres es remunta a l'època medieval. La construcció de la resclosa de Canet i el rec del Molí actual són originaris del segle XVI, quan el comte de Perelada va construir-lo per alimentar els molins de Gualta i Pals. Precisament, un dels altres elements inclòs en l'inventari de patrimoni cultural del Consorci del Ter és el molí de Gualta, situat al nucli urbà. Es tracta d'un antic edifi-

La ruta del Ter, Gualta

Molí de Gualta

Molí de Gualta

Rec del Molí

ci medieval amb estructura de castell o fortalesa. La major part de l'edifici conservat és del segle XVII. Conserva la turbina de pales amb rodets verticals dobles i tub d'expulsió central (i absorció), datada del primer quart del segle XX, i també l'alternador. I és que es va transformar en central elèctrica (1914-1915), promoguda per la Companyia Mundet de Torroella, que va arribar a donar servei a 29 pobles. L'activitat hi va cessar vers el 1965, quan va tancar la central.

Al pas per Gualta, també podem destacar el canal Daró-Ter de 1400 metres de longitud que discorre en línia recta des del llit del Daró fins a l'altura del pont Vell de Gualta fins al Ter, a les envistes de Torroella de Montgrí. De gran amplada (uns 20 metres) i parets obertes, és fet de formigó. Té la funció de fer desembocar el Daró al Ter, i ha permès integrar el llit vell del Daró (el

Daró Vell), convenientment regulat, dins del sistema de regadiu de tota la zona, presidit pel rec del Molí. Va ser construït el 1960.

A més, al curs fluvial del Daró trobem el pont Vell d'origen romà, i el Nou, molt més recent, del 1993, que va ser construït amb la finalitat d'evitar noves inundacions a la zona a causa de les retencions provocades pel pont Vell cada vegada que hi havia pluges importants.

Tots aquests elements es poden consultar a la pàgina web del Consorci del Ter (www.consorcidelter.cat), a inventaris.

Des de l'àrea de comunicació i sensibilització, aquesta primavera, dins el projecte "Salut i Natura inclusiva a la Vora del Ter" (que portem realitzant amb Dipsalut des de fa 8 anys), un grup de joves del Programa d'Inserció

Laboral (PIL) Girona van ser a Gualta per participar en una activitat de sortida en bicicleta elèctrica per la Ruta del Ter, fins a la desembocadura, coneixent diferents elements de patrimoni natural i cultural. Es va combinar l'activitat física amb la descoberta de l'entorn. També des d'aquesta àrea secedeixen dues exposicions als municipis i als centres educatius (sobre el riu Ter i de les espècies autòctones i el perill de les invasores, coneguda com a Potamo Fauna) i es realitzen xerrades.

CONTES I ENDEVINALLES

Pescallunes

Vet aquí una vegada quatre xicots que treballaven en el molí de Can Torner. Una nit d'estiu en què tornaven de gresca, el cel era clar i ple d'estels. Tot just estaven passant pel costat d'un gorg del riu Gerd, que un dels nois es va quedar bocabadat.

I és que la lluna havia caigut del cel i estava quieta i palplantada al bell mig de les aigües del riu. Mare meva! Com era possible? Els hi ho va dir als seus companys, i tots quatre es van decidir a afanyar-se i marxar corrents cap a Can Torner a agafar un cove de vímet i una corda amb què poder subjectar el cove i poder agafar la lluna.

Corre que correràs, ja veus als quatre galifardeus, dos lligant el cove al tronc d'un arbre i els altres dos, agafant-lo i endinsant-se fins al bell mig del riu. Just quan hi eren a dins, van encerclar la lluna amb el cove i cada vegada que provaven de treure'l de l'aigua, la lluna s'esmunyia.

En un dels intents, van estirar tan fort que la corda es va trencar, els dos nois que estaven fora van caure de cul al terra i als altres dos se'ls endugué el corrent fins que els deixà a la riba panxa enlaire, i aleshores van adonar-se que la lluna estava al cel. I van pensar, que havien estat ells els que l'havien feta pujar ben amunt llençant-la amb el cove.

Mentrestant, a l'altra banda del riu, els veïns del poble en sentir tant xi-varri havien sortit a veure l'espectacle tan ridícul que estaven protagonitzant els quatre nois, i és que quan van explicar-los que l'únic que hi havia a l'aigua era el reflex de la lluna, aquests van marxar vermells i avergonyits cap a casa a dormir, tot pensant que havien fet el ridícul més gran de la seva vida; i és que aquell dia la gent del poble els hi va dir entre riotes i rialles:

"Ha, ha, ha... sou uns pescallunes!". I des d'aquell dia es van convertir en els pescallunes del poble i dels pobles i ciutats veïnes, entre els quals va córrer l'anècdota dels quatre nois que intentaren pescar la lluna."

Aquesta és la llegenda del Pescallunes, una llegenda molt nostrada que tothom atribueix als habitants de Torelló, i és que segons diuen eren uns jove d'allà els que van protagonitzar, ara fa molts i molts anys, aquesta entranyable història.

De fet en la versió de Torelló escrita per l'escriptor, fotògraf i cronista del poble, Ramon Vinyeta, el protagonista de la gesta és un sol torollenc, potser el moliner de Puigbacó o de Malianta que tornava pel costat del riu a l'alçada del Gorg del Saule, un xic amunt de les palanques del riu Ges, i que és un xicot d'un poble

veí el que observa l'escena divertit, i qui diu: " Si és que els torollencs sou uns pescallunes!"

I des d'aleshores que Pescallunes s'ha convertit en un gentilici simpàtic per a la gent de Torelló, entenen els pescallunes com a aquelles persones que són il·lusionades, ingènues, optimistes, benhumorades i sentimentals. I és des d'aleshores que la lluna s'ha convertit en un dels elements característics del poble, un dels seus símbols, un dels símbols del Carnaval de Terra Endins, un dels carnivals més importants de la zona.

Aquesta història, però, és una història, que no només s'escolta a Torelló, sinó que arreu de Catalunya, sempre hi ha algú que explica la història d'un vailet que va voler pescar la lluna en una nit clara d'estiu al riu del costat. I és la gràcia d'aquest tipus d'històries, i és que hom les adapta a la seva geografia i cultura.

Poema de Nadal: El Caganer

Un pastoret molt golafre
fent camí cap a Betlem
li ha agafat mal de panxa
i busca una mata impacient.
Un majoral l'apressa
"vinga, vinga, caganer!
que tot això et passa
per ser massa llaminer"
L'estel que tot ho vigila
se n'adona d'aquest fet
"poso la llum més fluixeta"
li diu a l'angelet
"no sigui que algun espieta
descobreixi el pastoret".

Francesca Aubanell

(Il·lustració: Roser Calafell)

Tinc una ala, i gens no volo;
tinc cant, i no canto gens;
i en el Regne de València
sóc gran ciutat d'estiueig.

Flors blanques, arrengrades
entorn d'un pati vermell;
dins una cova, mullada
sense pluja i sense neu.

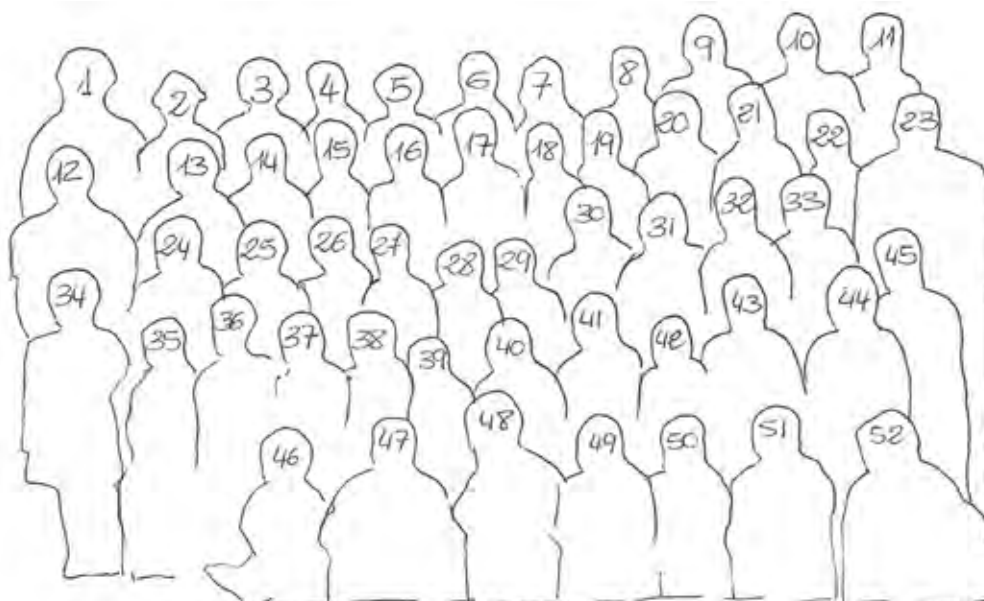

MEMÒRIA HISTÒRICA

Escola de Gualta 1954

Quin record!

Aquesta foto mostra tots els alumnes que venien a classe a Gualta.

Entre tots ho sabrem tot

Us posem la fotografia enumerada perquè cadascú de vosaltres intenti esbrinar qui són.

Vinga, a ser investigadors!!!!

* Si esbrineu el nom d'algú que falta o està equivocacat, ens ho feu saber.

Escola de Gualta 1954

1. Srta Pilar Castany
2. Núria Amer
3. Remei Cendra
4. Carmen Mías
5. Hortènsia Batlle
6. Rosa Pedrós
7. Maria Serra
8. Amadeu Soler
9. Salvador Grassot
10. Jaume Noguier
11. Josep Roure
12. Salvador Jacomet

13. Quimeta Pujol
14. Rosa Serra
15. Teresa Roure
16. Àngela Noguier
17. Núria Jacomet
18. Dolors Borrell
19. Pere Mías
20. Josep Cruset
21. Salvador Jacomet
22. Pere Muriscot
23. Sr. Sala
24. Conxita Sens
25. Juanita Solés
26. Lluïsa Jacomet

27. Conxita Jacomet
28. Rosa Masllorens
29. Teresa .....
30. Pelegrí Blay
31. Josep Borell
32. Jaume Casadellà
33. Marcelino Calvet
34. Pilar .....
35. .... Jacomet
36. Dolors Rosa
37. Montserrat Sala
38. Maria Batlle
39. Teresa Batlle
40. Josep Muriscot

41. Miquel Gaus
42. Francisco Gaus
43. Quimet Gaus
44. Josep Sens
45. Moises Sala
46. Josep Carbó
47. Jordi Ferragut
48. Josep Sens
49. Tià Mascarreras
50. Josep Vilavedra
51. Ramón Pujol
52. Pere Llenas

ELS TRUCS DE L'ÀVIA

Com netejar una paella amb menjar cremat

Com netejar una paella, cassola o estri de cuina on s'ha cremat el menjar

Estem cuinant i el menjar s'ha enganxat a la cassola. Per treure tot el cremat és molt fàcil i sense productes químics, només hem de posar sal a la cassola, (2 ó 3 cullerades de postres) afegir-hi aigua i posar-ho a bullir.

Després, agafem una espàtula de fusta i rasquem tot el que està enganxat; veurem que quasi bé ha marxat tot. Només ens queda rentar de manera normal. Si el cremat es resisteix a marxar podem repetir.

Veurem que un cop net, no queda cap rastre de la part cremada.

Ens ha quedat un estri ben net!!

Un altra manera és canviar l'aigua i la sal per vinagre i cendra.

Com netejar el vidre de la xemeneia

Si la teva xemeneia està tancada amb una porta de vidre, neteja-la a fons. Et permetrà veure millor el foc però també ajudarà a una millor propagació de l'escalfor.

Com netejar el vidre de la xemeneia

La regla principal per començar a netejar la porta de la llar de foc només hauria de fer-ho quan s'hagi refredat completament.

1. Humiteja un paper de diari arrugat i unta'l amb cura en la cendra que quedi .
2. Frega el paper contra el vidre.
3. Repeteix tantes vegades com sigui necessari fins que es deixi anar tot el sutge.
4. Al final, asseca el vidre amb un paper sec per a llevar el sutge, que ara s'ha quedat solt.

És un mètode més ecològic, eficient i barat que els neteja-vidres tradicionals.

Us recomano posar-vos uns guants . O tenir la paciència de netejar-vos les ungles en acabar.

S'ha acabat tenir el vidre fosc!

Petites solucions per netejar roba

En aquests trucs de l'àvia ens centrarem en aquelles petites solucions per a problemes relacionats amb la neteja de la roba

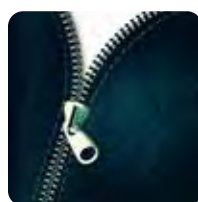
Vestit de bany:

Tan bon punt es torna de la platja o la piscina, es molt recomanable posar el vestit de bany en remull, independentment del tipus de teixit que sigui. Després es renta en abundant aigua amb una mica de xampú i s'estén a l'ombra. Millor que no sigui amb aigua calenta.

Mitjons:

Un bon truc per no perdre els mitjons quan es figuren a la rentadora consisteix en posar-ne un dins de l'altre.

Cremalleres:

Les cremalleres tant de faldilles com de pantalons, es mantenen perfectes durant més temps si quan es renten es tanquen completament.

Cortines:

Les teves cortines duraran més temps netes si, en comptes d'utilitzar suavitzant, afegeixes a l'últim moment dues culleretes de sucre.

Jerseis de llana:

Pots treure les boletes que es formen a les peces de llana passant amb molts cura una maquineta d'afaitar.

Llenceria:

Si vols que la teva llenceria de seda conservi un aspecte rejuvenit, pots submergir-la uns 30 minuts en un bany de llet desnatada. En treure-la, neteja-la amb aigua tèbia i sabó.

Peluixos:

Si vols que un peluix no es deteriori i quedi impecable a cada rentada, col·loca'l dins una funda de coixí quan el fiquis a la rentadora. Si el peluix és farcit amb fibres naturals, no s'ha de mullar ja que podria podrir-se.

Draps de cuina:

Un bon truc per deixar els draps de cuina i els davantals ben nets consisteix a deixar la peça en remull en aigua tèbia amb una petita quantitat d'amoniac. Després rentar-la de forma normal i quedarà perfecte.

Roba blanca:

Si vols que les peces de roba blanca com llençols, cortines o estovalles quedin perfectes, prova d'afegir un cullerada de perborat en el segon rentat.

Jerseis:

Si vols evitar que els teus jerseis es deformin, no els pengis mai amb pines. Col·loca'ls sobre una superfície plana amb una tovallola sota.

Sabatilles esportives:

Quan rentis les sabatilles esportives, col·loca al seu interior una bossa de plàstic, així evitaràs que s'arruguin en assecar-se.

RECEPTES DE CUINA

Col arrissada (Kale) amb botifarra de perol

Marta Vila

Elaboració:

Torrar les ametlles en una paella sense oli. Un cop torrades treure-les del foc i reservar-les.

Rentar bé la col i tallar-la a tires.

Posar un raig d'oli a la paella i saltar la col uns 3 minuts.

Mentrestant, tallar la botifarra a rodelles d'aproximadament mig cm.

Afegir la botifarra de perol a la col i deixar-ho coure un parell de minuts més. Poc abans d'apagar el foc, afegir-hi les ametlles.

Ja es pot emplatar i servir. Opcionalment s'hi pot afegir un raig de suc de llimona.

Bon profit!

Galta de vedella al vi negre

Mònica Vila

Elaboració:

Polim bé les galtes. Les salpebrem i les rossegem en una cassola amb oli d'oliva (uns 8 minuts, fins que quedin daurades).

Piquem la ceba, el porro, la pastanaga i ho sofregim amb oli d'oliva, juntament amb una fulla de llorer.

Quan les verdures estiguin ofegades, hi afegim les galtes de vedella i ho deixem coure un moment.

Seguidament hi posem el vi negre i ho deixem reduir més o menys fins a la meitat.

Hi afegim el brou de carn fins que ho cobreixi tot. Ho deixem coure a foc mig fins que les galtes siguin ben cuites, ben meloses (unes 3 hores). Si es redueix molt el líquid hi podem afegir aigua o brou.

Quan ja estiguin cuites, passem la salsa per la batedora i seguidament pel colador xinès.

Posem la salsa ja colada en una cassola i hi afegim les galtes. Ho podem tenir així fins al moment de menjar; només caldrà escalfar-ho.

A l'hora de servir-ho, podem acompanyar-ho amb un parmentier de patata i uns bolets saltejats.

Bon Profit!!!

Col arrissada amb botifarra de perol

Ingredients (per a 2 persones)

- ✓ 1 botifarra de perol grosseta
- ✓ 300 gr. col arrissada
- ✓ 80 gr. ametlles "Marcona" crues
- ✓ Oli d'oliva verge extra

Galta de vedella al vi negre

Ingredients (per a 2 persones)

- ✓ 1 ceba
- ✓ 1 porro
- ✓ 1 pastanaga
- ✓ 1 fulla de llorer
- ✓ 40 cl. de vi negre
- ✓ 2 galtes de vedella desossades i netes
- ✓ 1 l. de brou de vedella
- ✓ Oli d'oliva, sal i pebre

RECEPTES DE CUINA

Peus de porc amb bolets

Pepita Brancós

Elaboració:

Fem bullir els peus de porc coberts d'aigua i un pols de sal durant 1 hora.

Un cop han bullit, els traiem de l'aigua i els deixem refredar.

Mentrestant fem el sofregit en una cassola amb un raig d'oli d'oliva, la ceba i la tomata tallada a quadrets petits.

Quan tinguem el sofregit fet, hi afegim els peus i la barreja de bolets, ho cobrim d'aigua fins a la meitat.

Quan arrenqui el bull, abaixem el foc i ho deixem coure uns 30 minuts.

Passat aquest temps hi afegim la picada, que haurem fet amb les ametlles torrades, les galetes i el conyac, ho remenem i ho deixem al foc 10 minuts més.

Ja ho podem emplatar... i ara a gaudir d'aquest guisadet.

Bon profit!!

Peus de porc amb bolets

Ingredients (per a 2 persones)

- ✓ 4 peus de porc partits
- ✓ 1 ceba grossa
- ✓ 2 tomates mitjanes madures
- ✓ 400g de barreja de bolets
- ✓ oli d'oliva, sal i pebre
- ✓ Per a la picada:
- ✓ Ametlles torrades
- ✓ 2 galetes Maria
- ✓ 1 gotet de conyac

L'HORTA DE CAN PATXEI

CTRA. TORROELLA A PARLAVÀ, KM. 2
17257 - GUALTA

TF. 872009048
WWW.HORTADECANPATXEI.CAT

OBERT CADA DIA EXCEPTE DILLUNS

De Gualta?
Doncs
tens el **50%**
de descompte

Inclou: green fees, classe oberta,
fitxes, bonus i abonaments.

Cal estar empadronat a Gualta. Subjecte a disponibilitat. Vàlid per a tot el 2021.

Acadèmia de golf · Fitting Center · Proshop · Taller de Pals
18 forats www.gualta.com

 burricleta
Centre Baix Empordà

la bicicleta rural elèctrica

Descobreix meravellosos racons
de l'Empordà relaxadament i de
manera divertida!

baixemporda@burricleta.com

www.baixemporda.burricleta.com

rutes
autoguiades
amb GPS

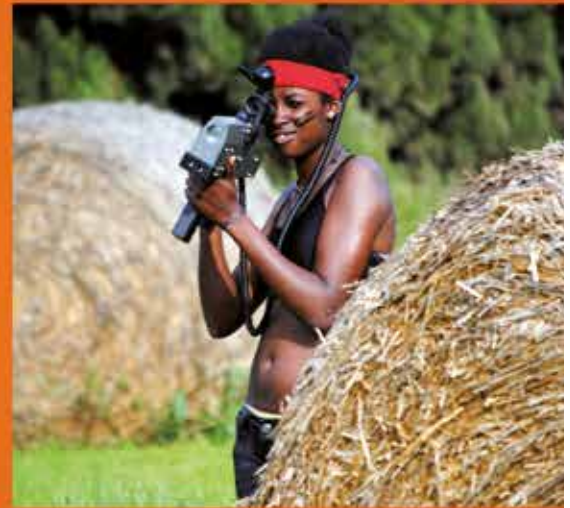
ocitània
TERRA DE LLIBRE

Segways

Làser combat
Buggies

**50% de descompte
per als gualtencs**

www.ocitania.cat

a-putt
restaurant & lounge

el restaurant del
Pitch & Putt Gualta

Menú diari
12,95

Et convidem a una tapa de braves!!!
Retalla aquest val i porta'ns-el. Un val original per persona.
Una persona, una vegada. Vàlid per a tot el 2021.

ACTIVITATS JULIOL 2021

Pintura ràpida i cinema a la fresca

24 JULIOL

GUALTA

De 10 a 13 h:

Matí de pintura ràpida per a nens/es i joves

Inscripcions:

El mateix dia, de 9 a 10h, a la plaça Major

Imatge: Flaticon.com

BASES

- Podran prendre part en aquest certamen tots els artistes que ho desitgin. La inscripció és gratuïta.
- El tema serà qualsevol motiu del terme municipal de Gualta.
- La tècnica i el suport són lliures i la mida no podrà ser superior a 100 x 100 cm.
- Només seran admesos en suport blanc o preparats amb una capa de color uniforme. Cada artista podrà presentar una sola obra.
- L'Artista ha d'estar present tant en el moment del segellat del suport com en el del seu lliurament. La inscripció i segellat dels suports es faran el dia 24 de Juliol de 2021, de les 9h a les 10h, a l'Ajuntament de Gualta (plaça Major). Les obres es lliuraran de les 12 a les 14h del mateix dia i en el mateix lloc.
- Les obres s'exposaran a l'Ajuntament del 26 de juliol al 4 de setembre, en horari de l'Ajuntament.
- Hi haurà premi per a tots els participants en el moment del lliurament de la seva obra.
- Tots els artistes podran recollir les obres a partir del dia 6 de setembre a l'Ajuntament. A partir del dia 30 de Setembre les obres no recollides passaran a ser propietat de l'entitat organitzadora.
- L'organització vetllarà per les obres inscrites, però no es fa responsable dels possibles danys que es puguin produir.
- Prendre part en aquest certamen pressuposa estar d'acord amb aquestes bases.

Categories: de 3 a 6 anys - de 7 a 11 anys - de 12 a 16 anys

A les 20 h:

Cinema a la fresca

Introducció: Troia i els catalans

A càrrec de Salvador Tarradas

**PROJECCIÓ DE LA PEL·LÍCULA "TROIA" i
col·loqui posterior**

Lloc: plaça Major

Organitza:

Gualta de festa

Amb el suport de:

Ajuntament de Gualta

Diputació de Girona

FESTA MAJOR 2021

Protocol per als actes

Ens veiem obligats a prendre una decisió difícil, excepcional, però hem de ser curosos i conscients del moment que estem vivint. Hem de gaudir de la Festa Major, però haurem de complir les següents condicions:

- ✓ El recinte és a l'aire lliure i disposarà d'elements de tancament per poder controlar l'aforament.
- ✓ Es demana a les persones que facin l'entrada i la sortida amb mascareta.
- ✓ Hi haurà dispensadors de gel hidroalcohòlic a l'entrada del recinte.
- ✓ Es recomana fer la reserva al telèfon 972 75 88 80 (Ajuntament). Les persones que tinguin reserva concertada tindran l'accés garantit al recinte. Només es podrà accedir al recinte, sense reserva prèvia, si queden seients lliures.
- ✓ Tots els espectadors hauran d'estar asseguts i mantenir la distància de seguretat fixada per les autoritats sanitàries.
- ✓ L'entrada i la sortida del públic es farà de forma esglaonada per les dues sortides habilitades, mantenint la distància entre persones. Per això es demana arribar amb temps.

Sabem que, amb aquestes mesures, la Festa Major serà diferent, però com sempre, intentarem que la pogueu gaudir al màxim.

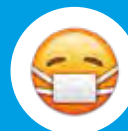
Gualta de festa us agraeix per avançar la vostra comprensió.

Bona Festa Major!

Recordau les 3M:

Mans

M

FESTA MAJOR 2021

Programa Festa Major 2021

GUALTA Festa major 2021

DIVENDRES, 30 JULIOL

11:30h
MISSA I OFICI SOLEMNE
en honor als patrons
Sant Abdó i Sant Senén

13:00h
SARDANES I VERMUT
Plaça Major

19:00h - **CONCERT**
amb La Principal
de La Bisbal
Plaça Catalunya

DISSABTE, 31 JULIOL

11:30h
MISSA
en honor a la Mare de
Déu de la Salut

23:00h - **CONCERT**
amb Cesk Freixas
Plaça Catalunya

Hi haurà servei de bar

Mascareta **Metre'5 (distància)**

Magda
PRATS INFORMÀTICA

**Equipament informàtic
i servei tècnic**

Roser 6, Torroella de Montgrí
Tel. 972 76 10 15
info@magdaprats.com
www.magdaprats.com

GARATGE COSTA, S.L.

AGENT PEUGEOT
www.garatgecosta.com

Ctra. Palafrugell, 3 - 17257 Torroella de Montgrí (Gironà)
Tel. 972 75 83 36 - Fax 972 76 02 38
info@garatgecosta.com

ROSA FONT & DOLÇA MURISCOT
- FISIOTERÀPIA · OSTEOPÀTIA · PODOLOGIA -

📍 Plaça Estació Carrilet 6, Flaçà 📧 rfontdmuriscot@gmail.com

659 729 025 619 145 023

ASSISTENCIA 24H

GRUES JORDI SL

C/Puig Rodó, 4
17121 Corçà (Girona)
Telf: 972.758.081 - 637.820.831
gruesjordi@gmail.com

ALQUIMAT
LLOGUER DE MAQUINÀRIA

c/ Blas de Otero, 6 - Pol. Ind. 17200 - PALAFRUGELL
972 30 53 60 www.alquimat.com

PERRUQUERIA

Mª Neus

DIVENDRES I DISSABTES
DE 9 A 13H I DE 15 A 19H

TELÈFON: 627 40 26 38

INSTAGRAM: @perruqueriamarianeus

obres i rehabilitacions

QUINTÀ 2008 SL

664 20 71 46 / 606 90 98 05
c/ Major núm 65, 17257 GUALTA

La Latina
Pizzers Artesans

P556 VICENÇ BOU 49
972759082

BAIX TER
aluminis i pvc

solucions a mida
Demana'ns pressupost
sense compromís!

Tel. 972 755 086 - Fax : 972 755 087
aluminisipvcbaixter@hotmail.es
Plaça d'Espanya n°18 baixos . 17257 Torroella de Montgri

MOTOS
ferran
BICICLETES

C/ del Transport, 26 Pol. Industrial - 17257 TORROELLA DE MONTGRI
Telf. 972 75 90 13 - www.motosferran.com - motosferran@gmail.com

CREALFA

ARTICLES PUBLICITARIS

T. 93 710 98 01
crealfa@crealfa.com
www.crealfa.com

DESBALLESTAMENTS
PERE CABRERA

Núm. Gestor: E-576.98
BAIXES DE VEHICLES
PECES DE RECANVI

Pere Cabrera
Carrer Oliveres s/n
17257 Gualta
GIRONA

Tel. 649 94 51 64
Fax. 972 75 56 64
pcncabrera@gmail.com
desballestament@perecabrera.com

Caravanes-Campers-Remolcs

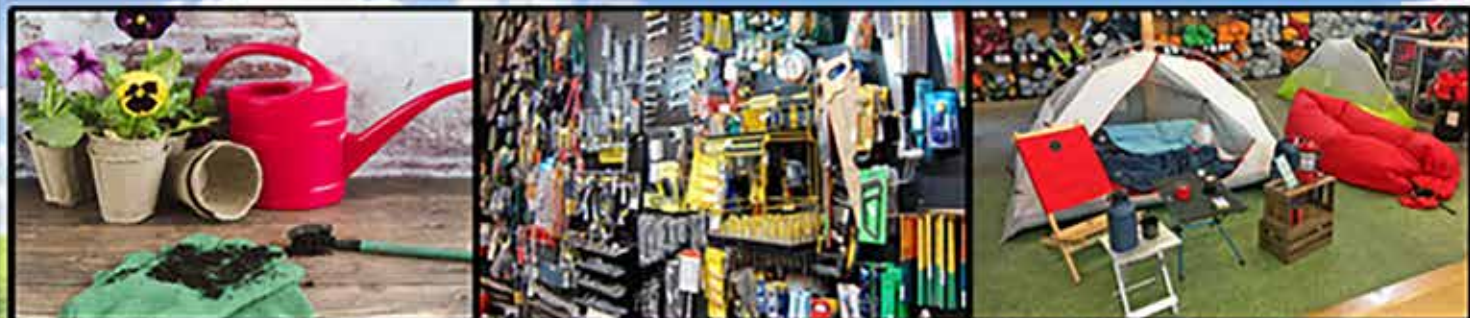
CARAVANING MONTGRI S.L.
PARKING

Ctra. C-31 Pk. 347,51-17257 Gualta (Girona)
www.caravaningmontgri.com

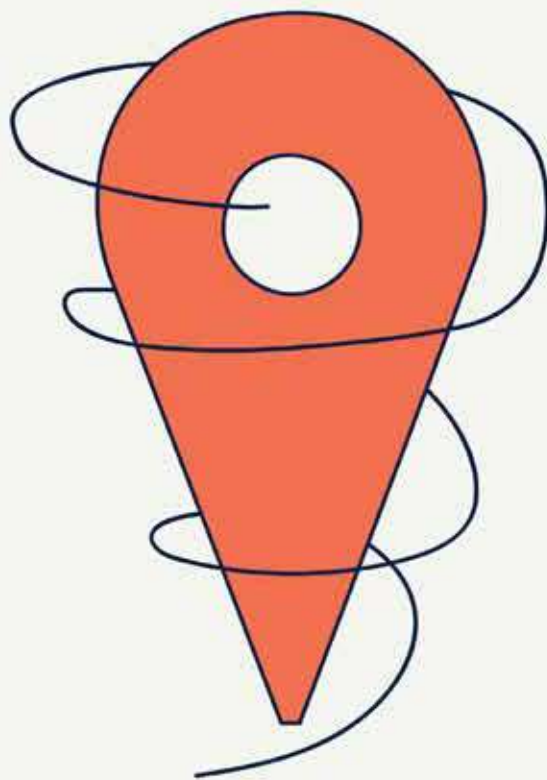
BRICOMONTGRI

Ferreteria-Bricolatge-Camping-Jardí

La teva ferreteria a Gualta

Aquest estiu viu el cor de l'Empordà

MÚSICA EN VIU · SUNSET DJs · CINEMA A L'AIRE LLIURE
CATES GASTRONÒMIQUES · IOGA · PILATES
TEATRE · MARKET D'ESTIU

EMPORDÀ

GOLF CLUB

Obert a tot el públic
Consulta tota la programació:
empordagolf.com

Crta. Palafrugell a
Torroella de Montgrí
Km. 345, 17257 Gualta, Girona

972 76 04 50

Angelo®

EL SABOR DE L'AUTÈNTIC

GELAT ARTESÀ

www.gelatsangelo.com